NAPI ÜSTÖKÖS

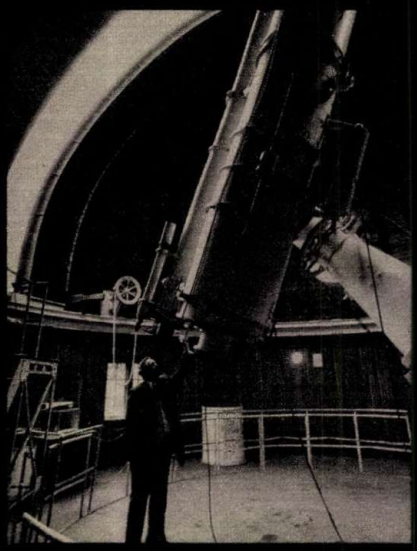

AZ ÓRIÁSI CSILLAGÁSZATI TÁVCSÖVEK A „TUDOMÁNY ÁGYUI"...

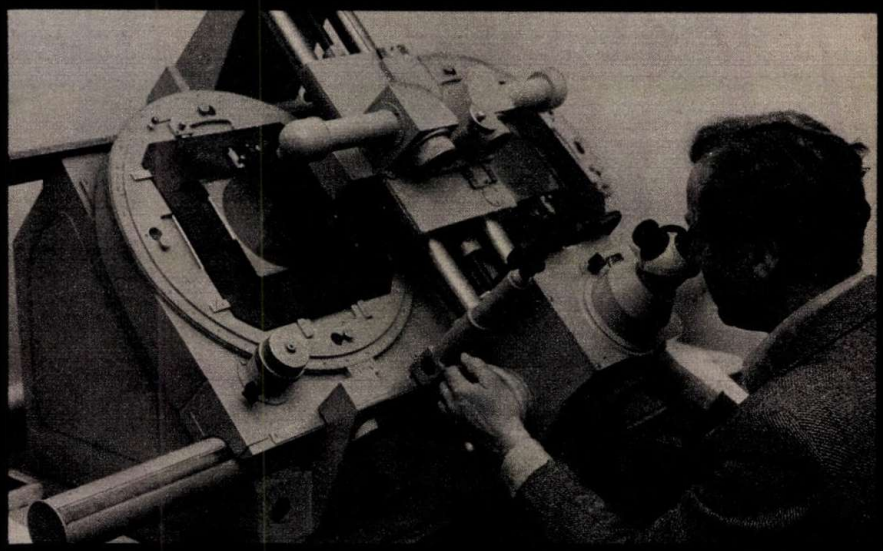

AZ APRÓ LEMEZEKEN A VÉGTELEN TÉR EGY DARABJA

intézetek. 1951-ben magam is ilyen megfigyelésekkel kezdtem az előbb említett „inaséveket". Egyébként bárki számára nyitva áll az út a csillagok felé. A Gellérthegy, Sánc utca 3/b. alatt található Uránia Bolt megfelelő felszereléssel és szaktanácsokkal is ellátja az érdeklődőket.

Valljuk be, csábító lehetőség bepillantani a tér és az idő mélységeibe. Hiszen tudjuk, hogy a csillagok irdatlan – millió, sőt milliárd fényév – távolságra vannak tőlünk. Tehát a csillagos égbolt képében a millió-, sőt a milliárdéves múlt hunyorog felettünk. De éppen ez a tény veti fel a kétkedő kérdést: vajon érdemes-e ennyi pénzt és energiát áldozni a megfigyelésükre? Mi a hasznunk abból, ha ismerjük például az oly sokat emlegetett változó csillagok természetét?

– Kétségtelen, hogy ma még nincs gyakorlati haszna a megfigyeléseinknek. De nem szabad elfelejteni, hogy annak idején az elektromosság kutatása előtt éppilyen értetlenül állt a közvélemény. Ma pedig már el sem tudjuk képzelni az életünket nélküle. Fő munkaterületünk, a változó csillagok tanulmányozása ma már nemzetközileg is elismert, olyannyira, hogy a csillagászatnak ezen a területén az egész világon hazánké a vezető szerep. És ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy kezdenek kirajzolódni kutatásaink gyakorlati hasznosságának körvonalai is. Ismeretes, hogy a csillagokban – a Napban is – olyan magfúziós, termonukleáris folyamatok zajlanak, amelyek elképesztő méretű energiát termelnek, és amelyre nekünk is egyre nagyobb szükségünk van. Az egyik titokra már rájöttünk, a hatalmas energiákat már fel tudjuk szabadítani. Csak éppen szabályozni nem tudjuk, ahogyan a csillagok teszik. És talán ennek a rejtélynek a megoldása adja majd kezünkbe a kulcsot az energiagondok megoldásához.

Kicsit szédülünk. Ezek szerint olyan jelenségek sietnek az ember segítségére, amelyek akkor játszódtak le, amikor talán még a Föld sem létezett, ám az ezekből a jelenségekből kiinduló fény csak most ér el hozzánk a végtelen űrön át... Na jó. Beszéljünk inkább az „ártatlan" üstökösökről, amelyekről már nyilván mindent tudunk.

– Csak azt nem, hogy honnan jönnek, és hogyan keletkeznek. De azért van, amit tényleg tudunk. Például azt, hogy ezek hihetetlenül kis tömegű objektumok. Egy-egy üstökös a Föld tömegének alig tízmilliomod részét teszi ki. Hogy mégis látható, azt érdekes módon éppen ennek köszönheti. Mert az apró tömeg – por és jég keveréke – olvadáspontja roppant alacsony, így már négy-ötmillió kilométer távolságra a Naptól megolvad, és az így keletkező gázburok képes visszaverni központi égitestünk fényét. Ezt a legutóbbi apró égi vándort a piszkéstetői obszervatóriumban figyeltem meg. Illetve... az égbolt egy részéről készített számtalan felvételen találtam némi rendellenességet, amelyet azóta több megfigyelőállomás azonosított az üstökössel. Végeredményben roppant prózai dolog ez...

Főleg, ha valaki olyan szerény tudós, mint Lovas Miklós. Mert ez az új üstökös a számítások szerint minden kilencedik évben visszatér. És mégsem látta eddig még soha senki...

Szívből gratulálunk hát az ötvenedik születésnap alkalmából, és kívánjuk, hogy további születésnapjaira is jusson hasonló „égi ajándék"!

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla

GYERRTEK ÉRRRTEM!
TALÁLDA
ÁLTALÁNOS ISKOLA
OLVASÓKÖNYV
FŐV. AUTÓTAXI V.
FŐV. AUTÓTAXI V.

Még jó, hogy kivan találva a talált tárgynak találda, ott jön létre elveszített cuccoddal a találka!

Persze nem biztos, hogy létrejön a találka. Cuccot úgy el lehet veszíteni, hogy soha többé nem látjuk viszont. Ám, ha valaki nagyon bízik a szerencsében, illetve az emberek becsületességében, a véletlent. Hogy mi módon? Bekopog például a Talált Tárgyak Központi Hivatalának az ajtaján, odamegy Morvai Józsefnéhoz és illedelmesen megkérdezi:

— Tessék mondani, nem adott le valaki egy fél pár csizmát, amit a napokban a Jászai Mari téri játszótéren hagytam el?

Szórakozottak vagyunk?

Ugyanígy érdeklődhetünk iskolai bizonyítványunk után is, miért ne?! Ha kilógnak belőle a „karók” (vagyis hát az egyesek), érdemes elveszíteni. Ha viszont otthon az apu nagyon veszekszik, nincs más választásunk, bekullogunk a „találdá”-ba és majdnem biztos, hogy visszakapjuk.

mondja Morvainé. — 1979-ben 3019 elveszett tárgyat adtak le nálunk, tavaly már csak 2300-at.

— Lehetséges, hogy jobban vigyáznak az emberek a holmijukra?

— Nem tudom — húzta fel a vállát. — Már arra is gondoltam, hogy talán kevesebben utaznak taxival. Legnagyobb ugyanis a Fővárosi Autótaxi Vállalat. Kapunk persze elveszett tárgyakat bőven a rendőrségtől, a moziktól, a színházaktól és az áruházaktól is.

Taxiban felejtett árva babánkat is kereshetjük a talált tárgyak hivatalának valamelyik osztályán, esetleg elhagyott szánkónkat, sőt irhabundánk két kabátujját is. Ne higgyétek, hogy tréfálok, nem légből kapott példák ezek. A felsorolt cuccokkal valóban találkozhatsz Budapesten, az Engels tér 5. szám alatt. És még mi mindennel!

Nemcsak a gyerekek szórakozottak, feledékenyek, de nem ám! A felnőttek naponta veszítenek el pénztárcát, esernyőt és kesztyűt. A felsoroltak a „találda” slágerszámai. Megszámlálhatatlanul sok van belőlük, és vannak elegáns kalapok, kucsmák, usankák, lábbelik, szemüvegek, öngyújtók, nyakláncok . . . Állítólag még pelenkák is.

Rengeteg elveszett holmi szorong a talált tárgyak hivatala raktárának polcain és nagyon sok olyan van, ami nem kerül vissza sohasem a gazdájához. Legtöbbször azért nem, mert a tulajdonosnak eszébe sem jut, hogy a „találdában” érdeklődjék. Persze, az is előfordul, hogy a tárgy megtalálója nem akarja venni a fáradságot arra, hogy a vagy nem akarja venni a meglelt holmit leadja. A raktár egyik asztala tele van elhagyott bérlettel.

— Milyen egyszerű dolgunk lenne, ha az emberek ráírnák a nevüket és a címüket! Akkor simán visszakapnák tőlünk postán — mondja Morvai Jánosné. (A javaslat megszívlelendő!)

— Növekszik, vagy csökken évente az elveszett tárgyak száma? — kérdezem.

A válasz kissé meglepett: csökken. (Ki gondolta volna?)

— A mi hivatalunkban legalábbis ez a helyzet —

A becsületes megtaláló

— Mi a jutalma a becsületes megtalálónak?

— Legszebb jutalom a tiszta lelkiismeret nyugalma. Azonkívül, három hónap letelte után igényt tarthat az utcán és csakis az utcán talált holmira. Például erre a két kabátujjra és erre a csinos esernyőre igényt tartanak — mutatta mosolyogva.

— S mi van akkor, ha a tulajdonos sem jelentkezik és a megtalálónak sem kell a holmi?

— Az itt látható tárgyak többsége ilyen. Három hónap után valamennyit összecsomagoljuk és átadjuk a Bizományi Áruház Vállalatnak. Könnyen előfordulhat tehát, hogy valaki nem a „találdában” találkozik hónapokkal előbb elveszített esernyőjével, fényképezőgépével, szánkójával, zakójával, mányiban. De ha akkor is mét, magáénak szeretné tudni, meg kell vásárolnia.

El ne veszítsd a fejedet!

Visszafelé az úton betértem egy üzletbe, ahol egy anyuka zsörtölődött fiával, aki furcsa módon az iskolatáskáját vesztette el.

— Legközelebb a fejedet veszíted el, édes fiam — pörölt a mama, miközben izgatottan turkált a retiküljében. — Jaj, nekem! — kiáltott fel rémülten —, nincs meg a pénztárcám!

— Gyere anyu, menjünk el a talált tárgyak hivatalába! Az én táskám biztosan meglesz, de a pénztárcában nem vagyok ilyen biztos — mondta bölcsen a fiú.

No, csak ne légy ilyen kishitű — gondoltam magamban. Rengeteg pénztárcát láttam a „találdában”, s ez azt jelenti, hogy az emberek többsége becsületes.

Magyar Katalin

Fotó: Wagner Margit

Száznégy ország válogatott labdarúgó csapata küzd azért, hogy 1982-ben részese lehessen minden idők legnagyobb létszámú – 24 csapat – világbajnoki döntőjének, amelyet Spanyolországban rendeznek. Összeállításunk ízelítőt nyújt e varázslatos játékból

A diadal pillanatai. Az argentin játékosok a győzelmet, a világbajnoki címet ünneplik (felső képünk). Az angol és a román válogatott a magyar együttes ellenfele a selejtezőben

Focibalett – argentin és holland módra. Az alkalom a legutóbbi világbajnoki döntő, a helyszín Argentína

A GÓL VILÁG CSILLAGAI

Lassacskán másfél esztendőnél is több telt el azóta, hogy 1979 őszén kisorsolták a labdarúgó világbajnokság selejtező csoportjainak összetételét. Az elmúlt hetekben mozgásba lendült ennek a hatalmas — az olimpia után a legnagyobb — sporteseménynek a gépezete. Egyre élesedik, fokozódik a küzdelm a spanyolországi huszonnégyes döntőbe jutásért. Esélyesek vergődnek, Hollandia és Anglia válogatottja például csak árnyéka régi önmagának, esélyesek öregbítik tovább hírnevüket: az NSZK és Olaszország legjobb tizenegye változatlanul magas színvonalon űzi ezt a játékot. Régi sztárok próbálnak ismét szerencsét, a holland csapatkapitány, Arie Haan két világbajnokságon is játszott az aranyéremért, mindkétszer vesztes együttesben, most ismét nekidurálta magát. Az olasz Causio is veteránnak számít már, akárcsak a „nagy visszatérő": Franz Beckenbauer. És természetesen új csillagok is feltűnnek a „gól-világ" egén. Itt van mindjárt az argentin csodagyerek: Diego Maradona. A rendkívül gyors, gólveszélyes csatár az 1979-es Coca-Cola kupán, vagyis az ifjúsági világbajnokságon tűnt fel mindent elsöprő lendületével. Ennek még két éve sincs, s máris a legpatinásabb, legrégibb, ismert egyesületek bombázzák ajánlataikkal a fiatal tehetséget. Ő azonban, egyelőre ellenáll minden kísértésnek, hiába csábítják hatalmas pénzkötegekkel, marad, mert mint mondja: elődei nyomába szeretne lépni, világbajnoki aranyat akar szerezni Argentína színeiben, úgy mint négy éve Fillol, Kempes, Luque, s a többi, azóta már világhírűvé vált, kék-fehér csíkos mezben játszó labdarúgó tette.

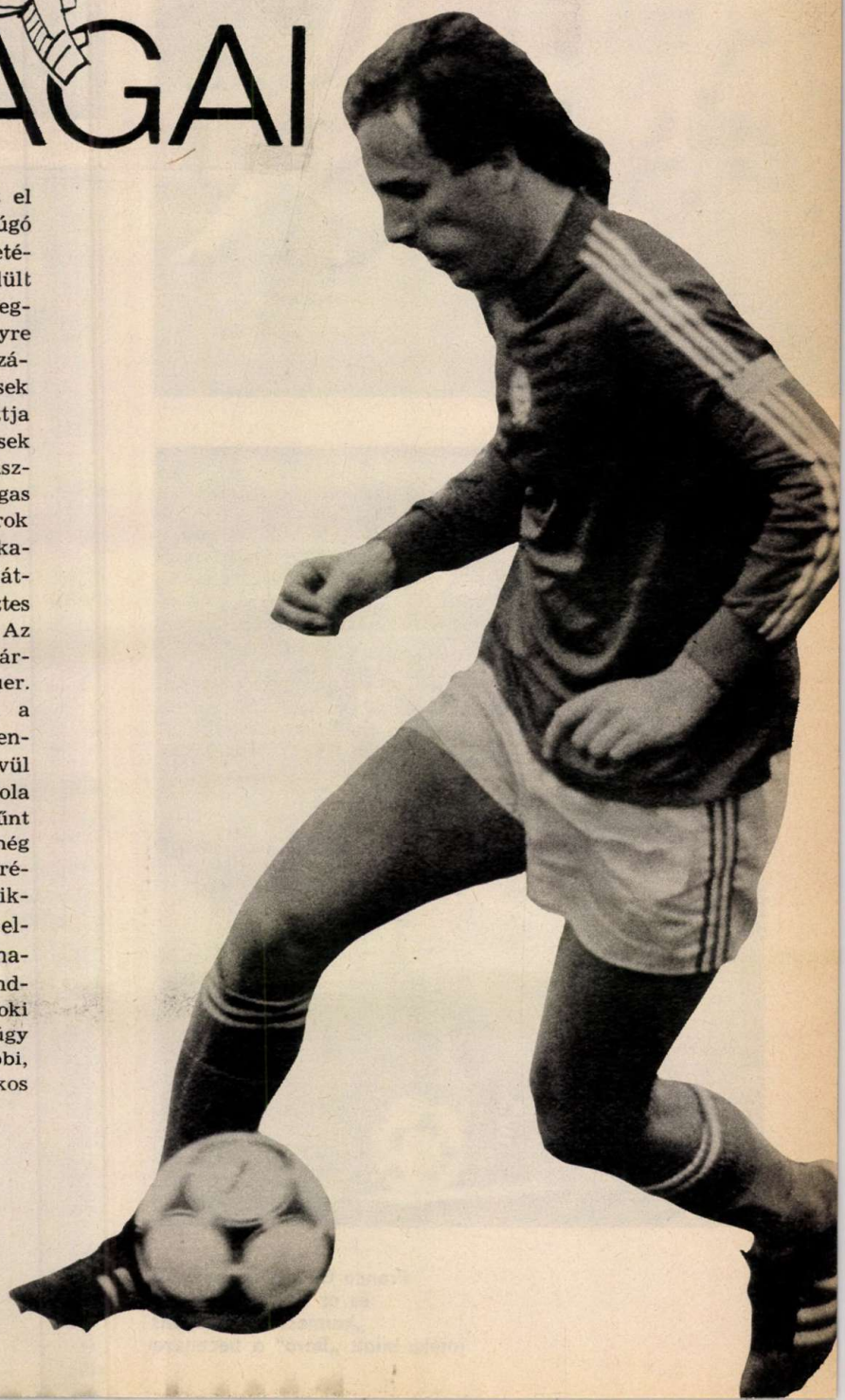

A magyar válogatott irányító, meghatározó egyénisége az FTC gólerős középpályása: Nyilasi Tibor

Az Európa-bajnokság bronzérmese, a csehszlovák válogatott ugyancsak esélyes a döntőbe jutásra

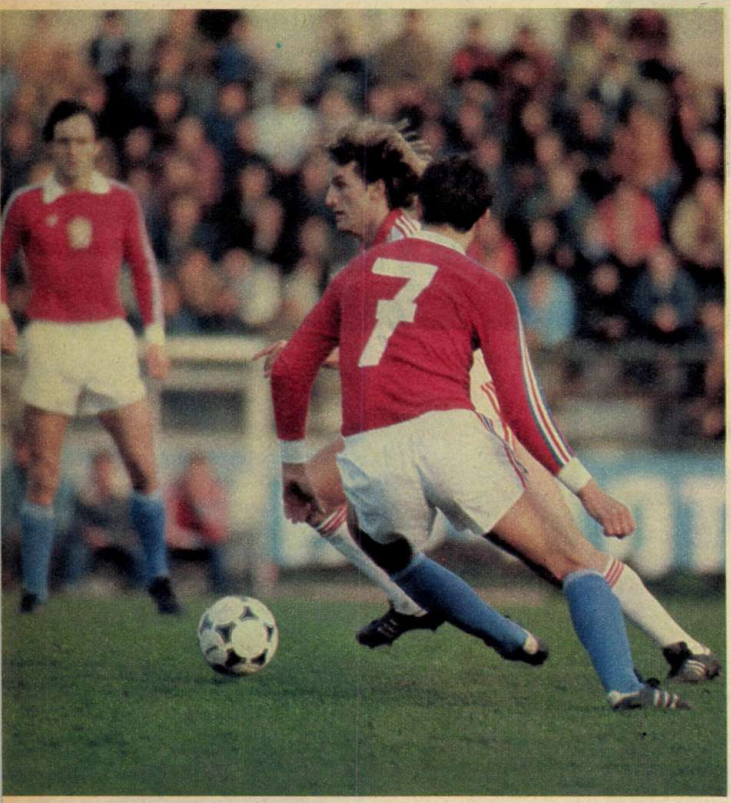

A szélvészgyors Rummenigge, az NSZK nemzeti tizenegyének legjobb góllövője

Franco Causio, a Juventus és az olasz válogatott „karmestere". Elegáns játéka miatt „Báró" a beceneve

A GÓL VILÁG CSILLAGAI

Pelé után a legnagyobb tehetség, akit valaha focipályán látni lehetett – tartják a szakemberek az argentin Maradonáról

„Gólyák viszik" a – kapust. Katzirznak igazán jó dolga van, Martos és Nyilasi a „tenyerén" hordozza

Küzdelem a labdáért. Csak azok a csapatok remélhetnek sikert, amelyeknek játékosai erővel is bírják a mérkőzéseket

Elfogultság nélkül

Ha country, akkor Fonográf! Igaz, ami igaz. De akkor miért nem eléggé ismert szerte a világon az együttes? Tulajdonképpen erről szól mostani összeállításom.

A műfaj csaknem százesztendős, tehát a jelenleg divatos zenék között a legöregebb. A gitárok, bendzsók világa már akkor is létezett, amikor még nem tudták a hangot szalagra vagy lemezre rögzíteni. Vagyis: a technikai fejlődést bőven megelőzve, elsősorban Amerikában, a műfaj őshazájában születtek az első country-dalok.

Az álmoskönyv szerint

A hagyománytisztelet nagy dolog. Azóta is (bár ma már mindenhol játszanak népi „ihletésű" együttesek), az igazi menők az „új" kontinensen találhatók. Éppen ezért vágja nagy fába a fejszéjét minden olyan csapat a világon, amelyik ezt a műfajt választja. Európából Amerikába countryval érkezni — az álmoskönyv szerint —, nem jelent tartós sikert. A gyakorlat szerint még lanyha érdeklődést sem.

Ilyen zene Európába inkább a tengeren túlról érkezik. Persze, azon lehet vitatkozni, hogy jó vagy rossz feldolgozásban. Mindenesetre, a tengeren túli sztárok: Kenny Rogers, Johnny Cash és társai, vagy régebben például Crosby, Stills, Nass és Young korlátlan urak az európai hanglemezpiacon.

Essen néhány szó a műfaj nagy klasszikusairól, akik között ott van David Crosby, Byrds, Stephen Stills, Neil Young, Buffalo Springfield és Graham Nash. Az egész úgy kezdődött, hogy a nem kimondottan country játszó csoportokból kivált muzsikusok felesküdtek erre a műfajra. (Ezt persze a Fonográfról is elmondhatjuk, bár főleg a kezdeti időkben nem játszották egyértelműen ezt a fajta zenét.)

Crosbyékkal kapcsolatban két nagy sikert említhetek a sok közül: az emlékezetes woodstocki fesztiválkoncertet és az 1970-ben megjelent Deja Vu-nagylemezüket. Az előbb felsorolt muzsikusokat bárki megtekintheti a hazai mozikban még mindig vetített „Utolsó valcer" című filmben.

Végül néhány szó a country atyjának becézett Johnny Cash-ről. Lemezeiből több mint negyvenmilliót adtak el pályafutása során, de nemcsak énekesként, hanem filmszínészként is ismert. Az itthoni mozirajongók a „Pisztolypárbaj" című filmben láthatták.

Hagyomány és megszokás

Visszatérve az Amerika kontra Európa-ügyre és egy kicsit a hazai country-életre, egy történettel kezdeném. Az évente megrendezésre kerülő MIDEM-fesztiválok egyikén igen nagy feltűnést keltett a Fonográf. Egyértelmű sikerét külföldi szerződések bizonyították. Ha valaki hallgatott már kint sikernek számító, sőt nagy sikerű country-dalt, és azt elfogultság nélkül összehasonlította egy Fonográf-számmal, sok esetben a mieinket részesítette előnyben, őket ítélte jobbnak.

Annak ellenére, hogy a különböző neves lemeztársaságok szakemberei is jobbnak ítéltek néhány dalt a kint futó sikereknél, és mindent elkövettek annak népszerűsítésére, Fonográfék mégsem tudtak hosszú távon betörni a külföldi piacra. Magyarázat: a már említett hagyomány és megszokás, melyet ugyan megváltoztathat az idő múlása, de lehet, hogy addigra már más zenével kísérletezik a Fonográf.

Jelen pillanatban a magyar együtteseknek és egyre szélesebb rajongó táborának meg kell elégednie azzal, hogy a hazai country bármennyire is világszínvonalú, egyelőre csak itthoni népszerűségre számíthat.

Hangszerek arzenálja

Művelőkben nincs hiány; olvasók, hallgatók, nézők gyakran kérik a Bojtorján, a 100 Folk Celcius, az Interfolk együttest, a Muszti—Dobai duót. Sorolhatnám a neveket akár a lap aljáig is. Például a Bojtorján-nagylemez eladott példányszáma mutatja, hogy erre a műfajra bizony jócskán van igény. Talán még az idén válogatást is megjelentet a hanglemezgyár a country-együttesek már elkészült rádiófelvételeiből.

Muszti Bea és Dobai András a legszorgalmasabb látogatója a rádió nyolcas stúdiójának. Pályafutásuk valamennyi darabját őrzi a szalagtár. Ennek előnye, hogy az évek folyamán elkészült felvételeiket hallgatva, fejlődést, sőt, ahogy mondani illik, töretlen fejlődést tapasztalhatunk.

Ami talán zavaró, hogy nem egyértelmű a stílusuk. Nagyon sokszor klasszikus vagy mai költő versét zenésítik meg, ami távol áll a countrytól. Új felvételeiken már ismét a hozzájuk legközelebb álló zenét játsszák. Ritmus- és szólóhangszerek arzenálja van a birtokukban és körülöttük, a színpadon. Kiemelném a bendzsót, amelyen változatlan virtuozitással játszik Dobai András. A duó minden bizonnyal szereplője lesz a nyári country-fesztiválnak, melynek eseményeiről pillanatnyilag annyit tudok, hogy egész naposra tervezik, külföldi vendégekkel és a teljes hazai élvonallal.

B. Tóth László

Fotó: Gaál

Egy jól ismert, kitűnő együttes, melynek szerelése „teljesen" country: a Village People

hangfal

PAJTÁS

MUSZTI–DOBAI DUÓ

?!

Bocs, hogy közbeszólok kedves mezőberényi „hatodik osztályos olvasó", de amiről írsz, az már nekem is régen fáj. Bánt, ha egyesek a különböző üzletekben kelletlenül fogadják az „aprópénzzel" fizető vásárlókat. Sajnos, néhányan úgy viselkednek, mintha a fillérek nem számítanának pénznek.

Az utóbbi időben nagyon elharapódzott, mondhatnám: természetessé vált, hogy a tíz-, húszfilléresek láttán grimaszokat vágnak, zsörtölődnek az eladók, a pénztárosok. Mintha elillant volna ezeknek az érméknek a becsülete, s miután ezekért többnyire gyerekek szeretnének vásárolni, ezúton is szót emelünk értük. A legtöbb gyerek a szó szoros értelmében féltő gonddal kuporgatja, gyűjtögeti az innen-onnan kapott, vásárlásból megmaradt filléreket. Terveket épít rájuk, régi vágyait, álmait szeretné valóra váltani általuk. Egyikük egy régen kiválasztott matricát, másikuk egy újságot, a harmadik esetleg egy fagyit kíván venni összerakosgatott pénzéből. Sokszor azonban, mint olvasónk leveléből is kiderül, durván elkergetik filléreivel együtt. De az sem sokkal jobb, ha megkapja, amit kért, hiszen a gorombaságok bizony alaposan megkeseritik a vásárlók szájízét, a matrica elveszti szépségét, a fagyi sem olyan jó, mint vártuk.

Remélem, kis eszmefuttatásom eljut ahhoz a bizonyos mezőberényi fagylaltoshoz, aki a filléreikért nem adott fagyit. És azt is remélem, hogy elgondolkozik egy csöppet: ő mit érezne, mit tenne ha hasonlóan járna az áruházban, meg a közértben. Lehet, hogy leveleket írna ő is? Azt javaslom, hogy az elsőt önmagának címezze.

(bócs)

FICKÓ

A győri állatkert oroszlánbébijét „szülei" nem hajlandók nevelni. Csemetéjük ezért Pénzes Domonkos, győri vadász lakására került. A jó étvágyú Fickó három-négy óránként kap tejet és ha megerősödik, visszakerül a győri állatkertbe.

(MTI FOTÓ)

„ALÍZ CSODAORSZÁGBAN." A Budapesti Gyermekszínházban április 25-én mutatták be Lewis Caroll: „Alíz Csodaországban" című művét. Zenéjét Wojciech Gluch szerezte, a darabot – vendégként – Andrzej Strzelecki rendezte.

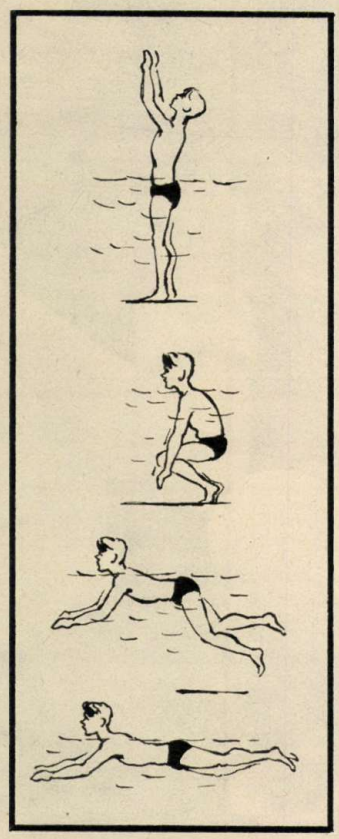

IZOMLECKÉZTETÉS

Ha az előző két számunkban közölt gyakorlatokat szorgalmasan gyakoroljátok tíz-tizenöt percig, akkor tulajdonképpen felkészültetek a mellúszás szabályos elvégzésére. Ha az előgyakorlatokat hibátlanul tudjátok, akkor elkezdhetitek a vízben is alkalmazni. A vízben az úszást ugyanúgy kezdjük el, ahogy a szárazföldön kezdtük a gyakorlatot. A mellig érő vízben állva felvesszük az alapállást. Ezt követően a tanultak szerint elvégezzük a gyakorlat első ütemét. A második ütemmel pedig úgy folytatjuk, hogy a guggoló helyzetből testünkkel a vízben előre dőlve a karokat most már nem felfelé, hanem a vízben vízszintesen lendítjük előre és ezzel egy időben a lábainkkal a talajtól elrugaszkodva folytatjuk a gyakorlat ütemeit, megtartva a lendületet és a vízszintes testhelyzetet. Ez az a pillanat, amikor a kezdők már úsznak is.

TIZENKÉTEZER „ŰRUTAZÁS"

A Jurij Gagarin űrrepülésének húszadik évfordulója alkalmából meghirdetett „Orion-expedícióval a Föld körül" című rajzpályázat alaposan megmozgatta a gyerekek fantáziáját. Összesen tizenkétezer pályamű érkezett a bíráló bizottság elé, a rajzok, festmények szinte egytől egyig, mind valamilyen kalandos űrutazást, az eddig még ismeretlen világ meghódítását ábrázolták. Eléggé nehéz volt a zsüri dolga, hiszen nem könnyű ennyi pályamunka közül a legjobbakat kiválasztani. Persze nemcsak a gyerekek, hanem rajztanáraik, vagy szakkörvezetőik is elismerésben részesültek, hiszen munkájukkal ők is hozzájárultak tanítványaik sikeréhez.

Az úttörő kategória tíz legértékesebb díját Leitner Barna (Kaposvár), Kumi Ferenc (Gyöngyös), Nyirati Zsolt (Csákány), Hársfai Márta és Sipos Katalin (Pécs), Pór Péter (Boglárlelle), Tikovits János (Budapest), Horváth László (Makó), Bóra Molnár Marianna (Zákánytelep), Schwarczkopf Róbert (Lánycsók), László Zsolt (Budapest) nyerte el. A kisdobos kategória tíz legjobb művének alkotói: Csizmás László (Makó), Takáts Márton (Pilisborosjenő), Zimmermann Ilona (Budapest), Szilágyi Ákos, Havasi Ádám, Varga György, Makai Attila (Baja), Buda Gergely (Budapest), Csinger Attila (Budapest), Békési Gábor (Tura), Rosta Zoltán (Rum), Sándorbánfi Mária (Komárom), Varga Balázs (Kaposvár).

A HÉT VICCE

– Apu, azt hiszem, pék leszek, mert akkor nem lesz gondom a kenyérkereset.

MADÁR TOMBOLA

Csodás hangú kanárimadarakat, színpompás tollazatú egzotikus díszmadarakat láthattok június 6-án és 7-én a városligeti Műjégpálya helyiségeiben Madártombola, az érdeklődőknek szaktanácsadás és garantált madárfütty a program.

A gyermeknapon ingyen nézhetitek meg a kiállítást.

KÖZÖS SEGÍTSÉGGEL

Nemzetközi összefogással gyermekotthon és iskola épül a romokból a hajléktalan, árva kambodzsai gyerekeknek. Az újjáépítéshez hazánk is segítséget adott. A terveket Rákosi Ferenc építész és munkatársai, a Tervezés-Fejlesztési és Típustervező Intézet dolgozói készítették el.

Felvételünkön a már elkészült épületrész látható.

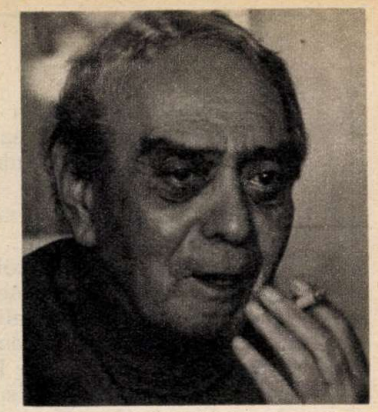

Zelk Zoltán:

ESTE JÓ, ESTE JÓ

Este jó, este jó,
este mégis jó.
Apa mosdik, anya főz,
együtt lenni jó.

Ég a tűz, a fazék
víznótát fütyül
bogárkarika forog
a lámpa körül.

A táncuk karikás,
mint a koszorú
meg is hal egy kis bogár:
mégse szomorú.

Lassú tánc, lassú tánc,
táncol a plafon,
el is érem már talán,
olyan alacsony.

De az ágy, meg a szék
messzire szalad,
mint a füst elszállnak a
fekete falak.

Nem félek, de azért
sírni akarok,
szállok én is, mint a füst,
mert könnyű vagyok . . .

Ki emel, ki emel
ringat engemet?
Kinyitnám még a szemem,
de már nem lehet . . .

Elolvadt a világ,
de a közepén
anya ül és ott ülök
az ölében én.

*

Nagyon sok gyereknek ezek a sorok jelentik Zelk Zoltánt, s rajta keresztül a költészetet. Nemzedékek sora az ő versei révén, az ő közvetítésével kötött barátságot az irodalommal. A költő: Zelk Zoltán a közelmúltban, hetvenöt esztendős korában elhúnyt. Mégis közöttünk marad, kézen fogva kalauzol mindannyiunkat az érzelmek, a gondolatok, a költészet világában.

GYERE HOZZÁNK!

Pályaválasztásodban segítségedre sietnek a szülők, a tanárok és a munkahelyek is.

Sajnos, akadnak zavaró körülmények. Például: ha a választott szakmára több a jelentkező, mint amennyi szükséges. Egészségbeli alkalmatlanság miatt sem sikerülhet a felvétel. Ne keseregj ilyenkor, hiszen sokféle szakmából válogathatsz még! Ne várj a következő évre, mert nehéz lesz újra kezdeni a tanulást.

Fogadd el a Budapesti Közlekedési Vállalat ajánlatát, válassz a vállalatnál levő szakmák közül. A választásodban segít Farkas István, pályaválasztási előadó, együtt könnyebb a megfelelőt megtalálni.

A vállalatnál 24 féle szakma közül választhatsz. Többek között vasútijármű-szerelő, közúti villamosjármű-szerelő, vilamoshálózat-szerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos lehetsz. Vidéki fiatalok is jelentkezhetnek, mert kollégiumi elhelyezésük lehetséges. A középiskolát végzett fiatalok két év alatt szakmunkás-bizonyítványt szerezhetnek elektronikai műszerész és irányítástechnikai műszerész szakmákban.

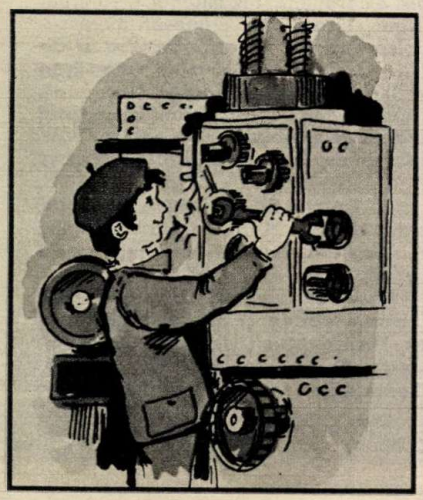

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS
BKV

A vállalatnak nagy szüksége van a nagyarányú fejlesztés, a metróhálózat bővítése miatt a képzett szakemberekre, ezért sokféle juttatásban részesíti tanulóit:

Vállalati ösztöndíj (havonta 250—500 Ft), kollégiumi díj (havonta 120 Ft), utazási igazolvány, kül- és belföldi üdülés.

Aki jelentkezni kíván, az keresse fel a BKV Oktatási Központját. Cím: Budapest IV., Széchenyi tér 5.

Megközelíthető: 12-es, 14-es villamossal, 20-as, 30-as autóbusszal.

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházatiipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

— A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350—560 Ft.

— Az ösztöndíj: 500 Ft.

— 5 Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);

— tankönyvek, tanszerek;

— munkaköpeny, iskolaköpeny;

— diákbérlet;

— hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

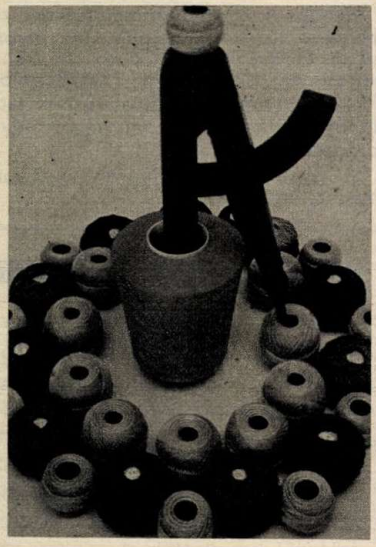

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Leányok: új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Váci út 91. 1044

CSERE-TÁBOR AZ ŰRBEN

„Négy napból áll majd a hét, s ebből két napot járunk iskolába. A suli egy barátságos csészealjban lesz.
Csini-Csiga őrs, Fehérgyarmat."

„Hogyan képzelitek el a jövő század úttörőinek életét?" Ezzel a címmel hirdetett pályázatot a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Hámán Kató Ifjúsági Klubja. A szabolcsiak fantáziáját ugyancsak megmozgatta a felhívás. Rajzokon, maketteken, naplókban fogalmazódtak meg a gyerekálmok. A legötletesebb munkákat a főiskola kerengőjében állították ki.

TUDOMÁNY, CSÖVEKBŐL

A legtöbb pályázót az űrhajózás ihlette meg, de készült víz alatti tábormakett is. A fehérgyarmati Viking őrs például így képzeli el – a nem is olyan távoli – ezredfordulót: „2000-re fölfedezik a világegyetem másik bolygóján élő értelmes lényeket. Velük barátkoznak a jövő úttörői. A foglalkozásokra az űrben kerül sor, ezért nevük űrfoglalkozás lesz. Legalább egy hónapig tart majd egy cseretábor, hogy minél több kalandban legyen részük. Szkafandert viselnek és a vörös nyakkendő sarkát űrhajó rajza díszíti."

Kell-e majd tanulni? Erre a kérdésre más-más módon, de igennel válaszoltak a „jövőbe látók". Például: „Az űrhajó szobáiban kis csövecskék lógnak, rajtuk tábla: fizika-úranyag, orosz-úranyag, matek-úranyag. A nebulók a csövek alá állnak és kicumizzák a tananyagot."

Képzeletük igencsak elrugaszkodott a valóságtól! Hát ilyen könnyen megy majd a tanulás?

A tiszavasvári Szántó Tündével, a pusztadobosi Dani Zsolttal és a vajai Tamási Bertalannal is az ezredforduló iskolájáról beszélgettünk. Amit ők elmondtak, már nem is annyira meseszerű. Abban mindhárman megegyeztek, hogy az iskola épülete olyan lesz, ahova örömmel járnak a gyerekek: nagy park közepén áll majd a suli, a csupa üveg épületbe mindig besüt a nap. Az iskolák saját uszodájában és a mindennel felszerelt tornateremben kedvükre sportolhatnak a gyerekek.

Tünde képzelete gépekkel rendezte be az iskolát. Hol lesz akkor már a kréta! Gombnyomásra kerül fel a vázlat a táblára, színes tévékkel tanulnak, mozgólépcső viszi őket egyik tanteremből a másikba (hát a lábad mire való?), számítógépekkel számolnak, rövidebb órák és hosszabb szünetek lesznek.

Szántó Tünde

Dani Zsolt

Tamási Bertalan

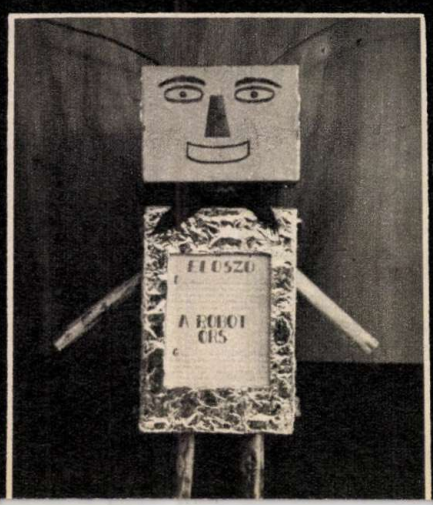

ODAFIGYELŐ TABLETTÁK

– Tanárok azért lesznek – vette át a szót Bertalan. – Hogy nekik is könnyebb legyen a dolguk, kitaláljuk az odafigyelő tablettákat azoknak, akiknek elkalandozik a figyelmük.

És milyennek látják a jövő iskoláját a tanárok?

– Kérdezzük meg a nyíregyházi tanárjelölteket! – kacsintottak össze a gyerekek.

– Csoportos, klubszerű foglalkozások, kiselőadások, viták, kísérletek, képmagnó segíti a tanulást – mondta a kiállítás egyik szervezője. – Nagy szerepük lesz a játékoknak, sportversenyeknek, hangversenyeknek, utazásoknak és mindannak, ami manapság az év egy-egy napjának kiváltsága.

Annyi bizonyos, hogy a számítógépek nem helyettesítik majd a gondolkodást, és a tudományt nem lehet csövekből megenni. Az, hogy milyen nyelven beszélgetnek a cseretábor lakói az űrben – egyelőre rejtély.

Talán robottolmáccsal!

Géczi Éva
Fotó: Gaál Béla

PÉLDÁUL
A FONÓ-SZÖVŐ SZAKMA

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb **fiúkat, lányokat** felveszünk az 1981–82-es tanévre, hároméves képzésre.

Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat; tanulmányi ösztöndíj: 410–750 Ft-ig.

Textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, **textilfestő és -kikészítő** tanulónak fiúkat is, lányokat is, tanulmányi ösztöndíj: 350–790 Ft-ig.

A textilnyomó-, -festő és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.

A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeliek 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk, azonkívül ingyen tankönyvet és munkaruhát, valamint kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulást segítjük.

A végzett tanulók kereseti lehetősége, havi: 3500–4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti-oktatási osztályon személyesen, vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Címünk:
Kispesti Textilgyár
Budapest XVIII.,
Fáy u. 2. – 1184.
Telefon: 273-711

NYOLCADIK OSZTÁLYT VÉGZŐ, ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat, a tanulók és dolgozóink megelégedésére. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkás-képesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5 Ft térítésért.

Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére:

— leányotthonunkban a lakás
— tankönyv, tanszerek
— munkaruha, fejkendő, munkacipő, iskolaköpeny.

Ezenfelül megilleti a tanulót:

— tanulmányi ösztöndíj: havi 350—720 forint (a tanulmányi eredménytől függően)
— szociális ösztöndíj: havi 500 forint.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV Lőrinci Gyár személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183 címre küldd.

ÉPÍTŐ LEHETSZ!

— Kőműves, — ács-állványozó, — hidegburkoló, — fapadlózó-műanyag burkoló, — szobafestő-mázoló, — víz-gázszerelő, — központifűtés szerelő, — villanyszerelő, — vas- és fémszerkezeti lakatos, — épületasztalos szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17-ik életévüket 1981-ben betöltik, és a nyolcadik osztályt elvégezték, illetve akik jelenleg a 8-ik osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3,— Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá biztosítjuk a rendszeres kedvezményes hazautazást, a munkaruhát, az ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj kiegészítést. Havi 250,— Ft társadalmi ösztöndíj kifizetésére is lehetőség van.

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk: **Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport, Bp. XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300/161 mellék**

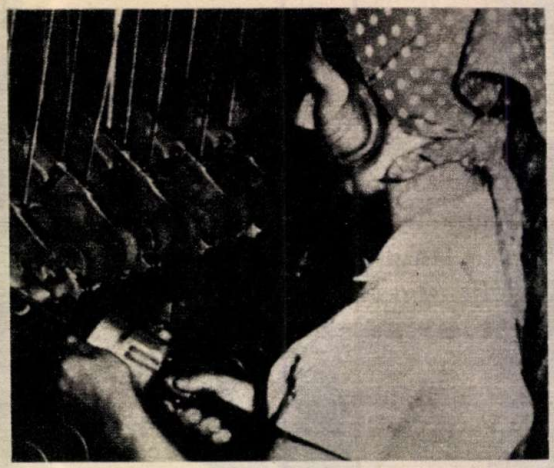

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk **szakmunkástanulónak**

akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. Szakvizsga után ifjúmunkásaink — a leányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek
Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest
pf. 43.

FIÚK, LÁNYOK FIGYELEM!

Ha még nem döntöttél arról, hogy milyen szakmát tanulj, akkor fogadd meg tanácsunkat, jelentkezz TEXTILKÉSZÍTŐ szakmunkástanulónak!

E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ és -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK és FIÚKNAK, másik ágát a TEXTILNYOMÓ szakmát pedig csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft, társadalmi ösztöndíja 450—500 Ft között van havonta.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás Budapest egyik legszebb, legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti és oktatási főosztály
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. 1036
Telefon: 687-834

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat: fonó, szövő, kötő,**
fiúkat: textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év. **Ösztöndíj:** A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft, kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.
A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezést biztosítunk. Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola ad.

Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.

Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

Hogy ez pingpongasztal? No és, kicsit megnőtt a labdánk!

Vajon minket bevesznek-e a csapatba?

HA AKAROM, A KEZEMEN JÁROK

Szerkesztőségünk ablakai játszótérre nyílnak. Mindennap látom az idős nénit, aki délutánonként lebotorkál oda, megszokott padján üldögél, és várja, hogy benépesüljön a tér. Egy délután szuszszanásnyi időre megpihenek mellette.

— Olyan ez nekem, mint egy színház, vagy még annál is érdekesebb — fordul hozzám. — A fakarddal hadakozó fiúk arról vitatkoznak, hogy ki lesz ma a János vitéz. És nézze, az ott VUK, az ügyes kis róka. És az a tréningruhás fiú nagyítóval keres valamit. Ő Maigret, a nyomozó. Mások másképpen mókáznak. Van, aki még a kezén is jár.

Én is néző lettem. Ez a pingpongmérkőzés valóban izgalmasabb, mint a legutóbbi asztalitenisz VB. A fiúkról csorog az izzadtság, a körben állók arcán feszült figyelem. Legszívesebben én is felpattannék, és „kijárnám" az ugróiskolát.

Egy labda röppen elénk. A néni nem zsörtölődik.

— Nagy a zsivaj? Bánom is én — mondja. — Mintha mindannyian az unokáim lennének. Együtt örülünk a tavaszi „színháznak".

(géczi)
Fotó: Szalay

Elfáradtál, öcskös? Majd én viszlek

Még többen is elférnének, gyertek, kapaszkodjunk egymásba!

Az első kerekezésnél segít a nagytesó

Nekünk egy kerékkel kevesebb – vagy több (?) van. Rajta fiúk! Induljunk!

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: június 1.

(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

FIGYELEM!

A matematikai fejtörő feladványainak helyes megoldását helyhiány miatt sajnos, sem a mostani, sem a jövő heti számunkban nem tudjuk közölni. S mivel a nyári szünidő idején nem jelenik meg a lapunk, így hát csak szeptember elején kerülhet a közlésre sor. Ugyanakkor közöljük azoknak a nevét is, akik a legtöbb jó megoldást küldték be.

RAKOSGATÓ. Ha a tizenkét betűt megfelelő sorrendbe rakod, akkor egy híres magyar költő nevét kapod megfejtésül.

PESTI FŐNÁDOR

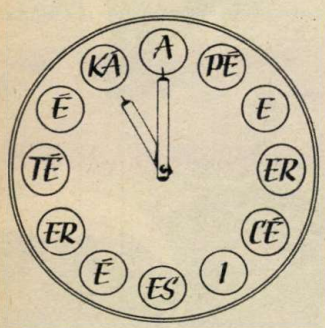

MIT MUTAT AZ ÓRA? Ha az óramutató járásával megegyezően írod le a betűket, akkor egy furcsa, titkos szöveget látsz magad előtt. Ebből azonban nagyon könnyen kihámozható egy bölcs mondás.

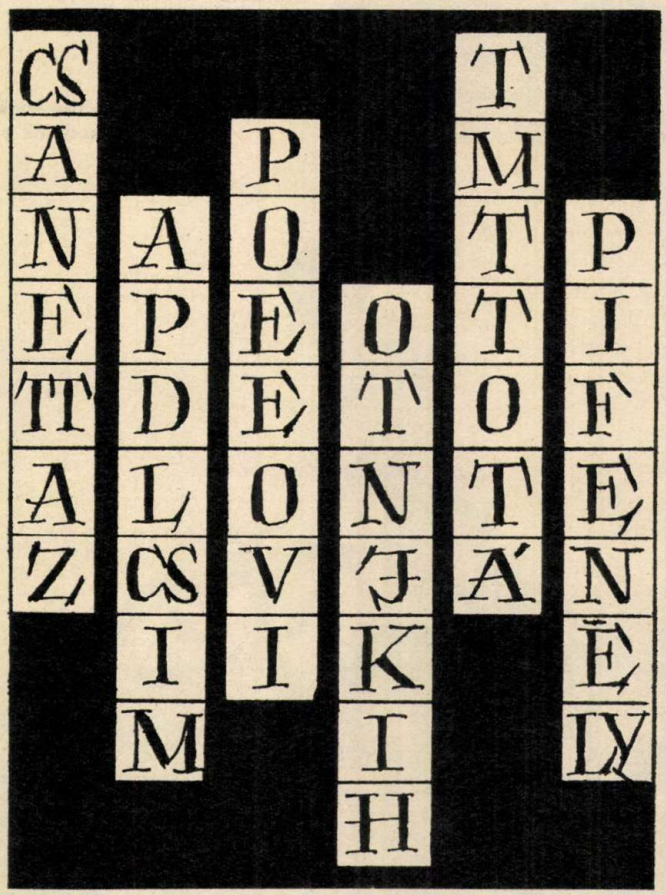

TITOKZATOS. Egyáltalán nem lesz titokzatos az oszlopokra írt szöveg, ha mind a hatot vízszintbe helyezed és balról jobbra haladva összeolvasod a betűket. Egy olyan vers részlete lesz a megfejtés, amelyet a „RAKOSGATÓ" című rejtvényből megismert költő írt.

SOKÁGÚ CSILLAG. Vajon hol látható ez a szépen kidolgozott csillag? 1: A nemrégen megnyílt Vigadó épületében. X: Az Országház kupolájának a mennyezetén. 2. A Planetáriumban.

NYERTESEK

A 13. szám rejtvényeinek megfejtéséért Pajtás tollat és matricát kapnak: Galgaud Szilvia, Budapest, XXII; Horváth Szilvia, Budapest, XIII; Ángyán Julianna, Szigliget; Balogh Andrea, Tiszalök; Farkas István, Szeged; Garabuczi László, Nagyrábé; Gazdig Ágnes, Várpalota; Gergácz Katalin, Kőszeg; Granek Imre, Orgovány; Halkó Mónika, Nyíregyháza; Jenei Erzsébet, Törökszentmiklós; Kaszás Mónika, Selyp; Kriston Tamás, Borsodbóta; Majtényi Enikő, Érpatak; Papp Tünde, Újszentmargita; Stránszki Zsuzsa, Szank; Szabics Violetta, Derekegyház; Székely Szilvia, Sátoraljaújhely; Takács Péter, Páka; Volenter Edit, Izsák.

MATEMATIKAI FEJTÖRŐ

I.

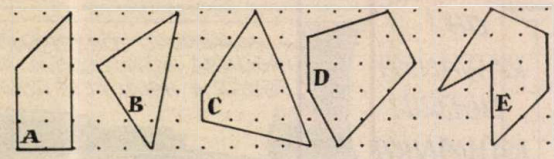

1. Mérd meg a következő sokszögek területét! Egy kis rácsnégyzet területe legyen az 1! (Írd le a módszered lényegét is!)

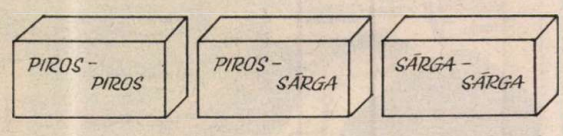

2. Három dobozba színes golyókat tettem. Az egyikbe 2 pirosat, a másikba 2 sárgát, a harmadikba 1 pirosat és 1 sárgát. A dobozokra találomra rátettem a címkéket:

Amikor ellenőriztem, kiderült, hogy mindegyik cédula rossz helyre került. Egyik dobozban sem olyanok a golyók, amilyen cédula a dobozon van. Egy dobozt választhatsz. Ebből kivehetsz egy golyót és ezt megnézheted. Így kell eldöntened, melyik dobozban milyenek a golyók. Hogyan választasz? Hogyan következtetsz a látott egyetlen golyóról a többire?

3. Edit 7 csészéért és 4 tányérért 138 Ft-ot fizetett. Anna ugyanilyen csészéből 4-et vett, ugyanilyen tányérból 8-at 152-forintot fizetett. Mennyibe kerül egy csésze, mennyibe kerül egy tányér? Hány csészét és tányért lehetne úgy vásárolni, hogy egész számú forintba kerüljön (csak forintot kelljen fizetni, fillért ne)?

II.

1. Bodri a B, Dinó a D kutyaházban lakik. Hová helyezzük Foxi kutya házát, ha azt akarjuk, hogy az E közös etetőjük mindhármuktól egyenlő távolságra legyen, és a békesség kedvéért Foxi lakása legalább feleakkora távolságra legyen B-től is és D-től is, mint a B és a D közötti távolság?

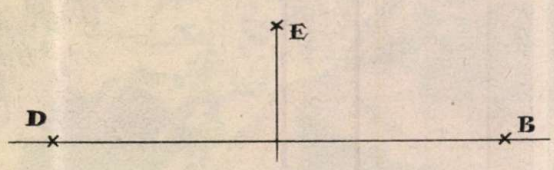

2. A négyzet területének mekkora része a bevonalkázott háromszög?

Keress összefüggést az a, b, c, feladat eredménye között!

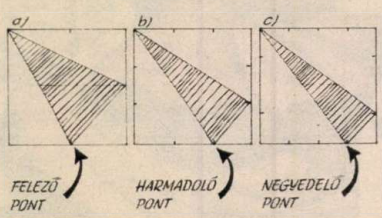

3. Megegyezik az I/3 feladattal.

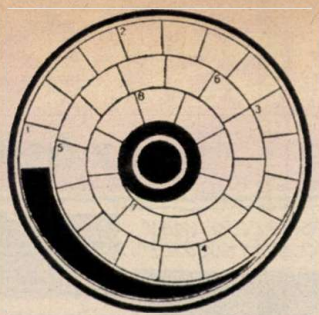

KÉT KIVÉTEL. Az alábbi meghatározások szerinti szavakat kell beírnod a csigavonalba. Mégpedig úgy, hogy mindegyik szó utolsó betűje, az utána következőnek a kezdőbetűje legyen. A nyolc szó közül hat valamilyen módon kapcsolódik a történelemhez, kettő pedig nem. Megfejtésként a két szót küldd be!

1. Nem későn. 2. Ilyen fém az arany. 3. Fejfedő. 4. Balatoni üdülőhely. 5. Ennivaló. 6. Ismert férfinév (királyok is viselték). 7. Tolna megyei község (Egy híres dráma címében is szerepel a neve). 8. Erdőben található.

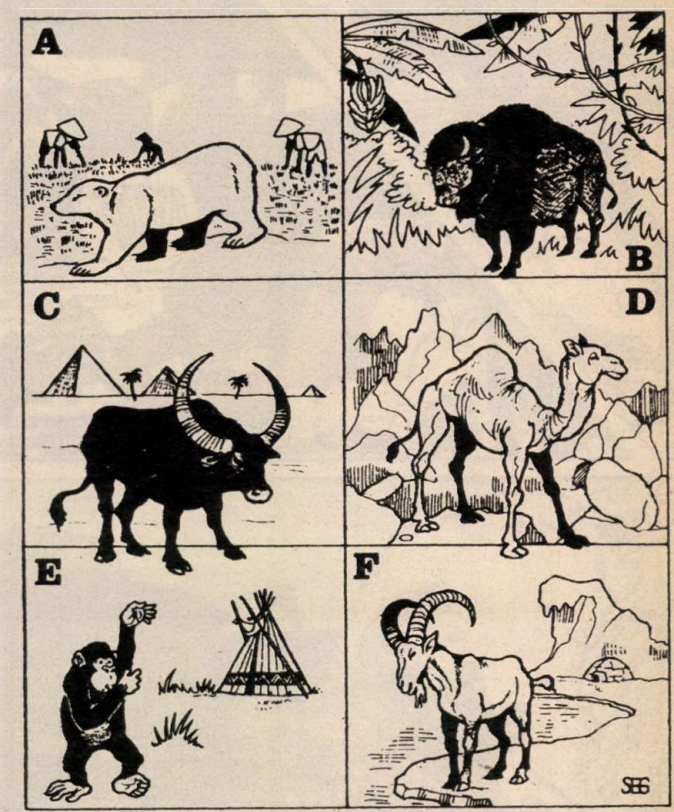

ELCSERÉLT KÖRNYEZET. E hat állat keresi a saját megszokott „lakóhelyét". Segíts nekik!

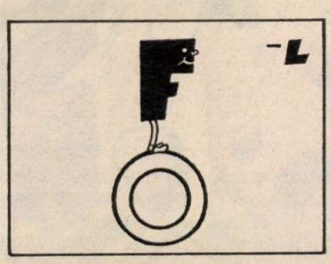

BETŰREJTVÉNYEK. Az első kettő megtalálható hazánk térképén. A harmadik szövőipari termék.

Az apacsok kapitánya 18

AZ ŐSFŐNÖK VAGONJA

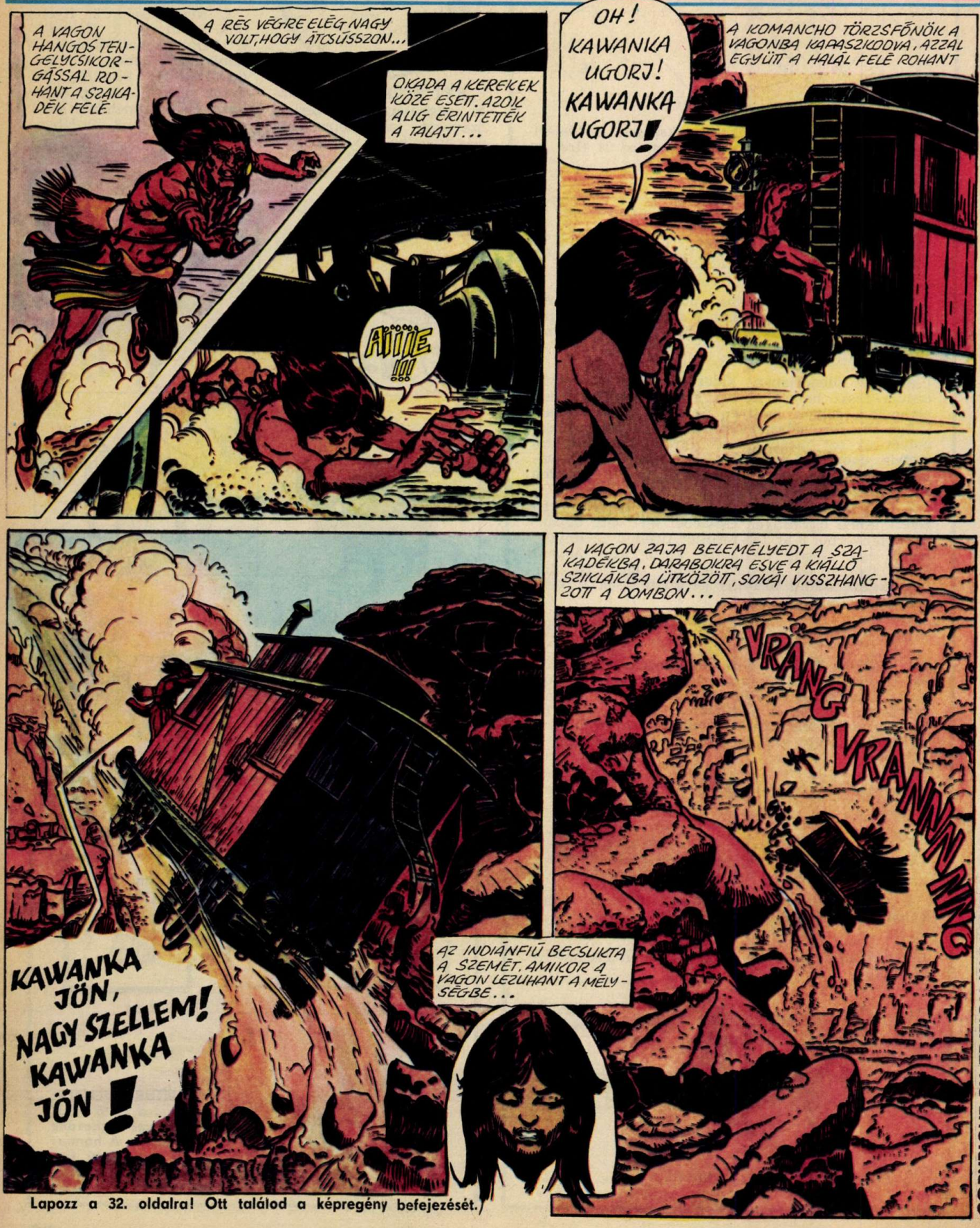

Lapozz a 32. oldalra! Ott találod a képregény befejezését.

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

PAJTÁS FUTÁS

A FUTÁS 10 PONTJA

Most már valóban rohamléptekkel közeledik a Futapest klub és szerkesztőségünk közös futófesztiválja: a PAJTÁS-FUTÁS. „Edzőnk", Monspart Sarolta ezúttal a betegségek, a gyógyszerek és a futás kapcsolatáról szól:

— Már biztosan régen készültök június 7-re, a PAJTÁS-FUTÁS-ra, de még ma is elkezdhetitek az edzéseket, bár ez a „győzelemhez" már nem lesz elegendő. Természetesen a nem egészséges tanulók rohanjanak — panaszukkal az orvoshoz, és csak gyógyulás után kérjenek tanácsot a mozgás, a futás lehetőségéről, adagolásáról. Betegen nem edzünk, nem futunk. Akkor az összes energiánk a baktériumok legyőzéséhez, a gyógyuláshoz kell. A gyógyszer is munkálkodik bennünk, hagyjuk, hogy nyugodtan hasson, s mielőbb újra egészségesek legyünk.

A legfontosabb — még az olimpiai versenyzőknek is: lázasan soha nem edzünk, nem úszunk, nem futunk. A láz miatt a szívünk úgyis többet dolgozik, mint egészséges állapotban, ha még a mozgással is „meghajtjuk", akkor komolyabb baj is bekövetkezhet. Ezt soha ne feledjétek, nincs az a bajnokság, amin érdemes lenne lázasan indulni! Ha a futástól valami szokatlant, szabálytalant éreztek, akkor is forduljatok orvoshoz. Leggyakrabban a rossz cipő (-talp) és a kemény talajon való futás eredményez az érzékenyebb lábúaknak kis fájdalmat a sípcsont mentén, a térdben, vagy hátul a sarok felett, az Achilles-ín környékén. Erre a legjobb orvosság a jobb cipő és a puha talajon — sportpálya füve, mező, rét, erdő, földes út, sétány — való futás.

Hogy mennyit kell készülni a PAJTÁS-FUTÁS-on való célba éréshez? Nem sokat, de nem is keveset. Legközelebb a PAJTÁS-FUTÁS-ra való felkészülés utolsó részéről írok majd, egy-két jó tanács beiktatásával. **Fotó: Karasz**

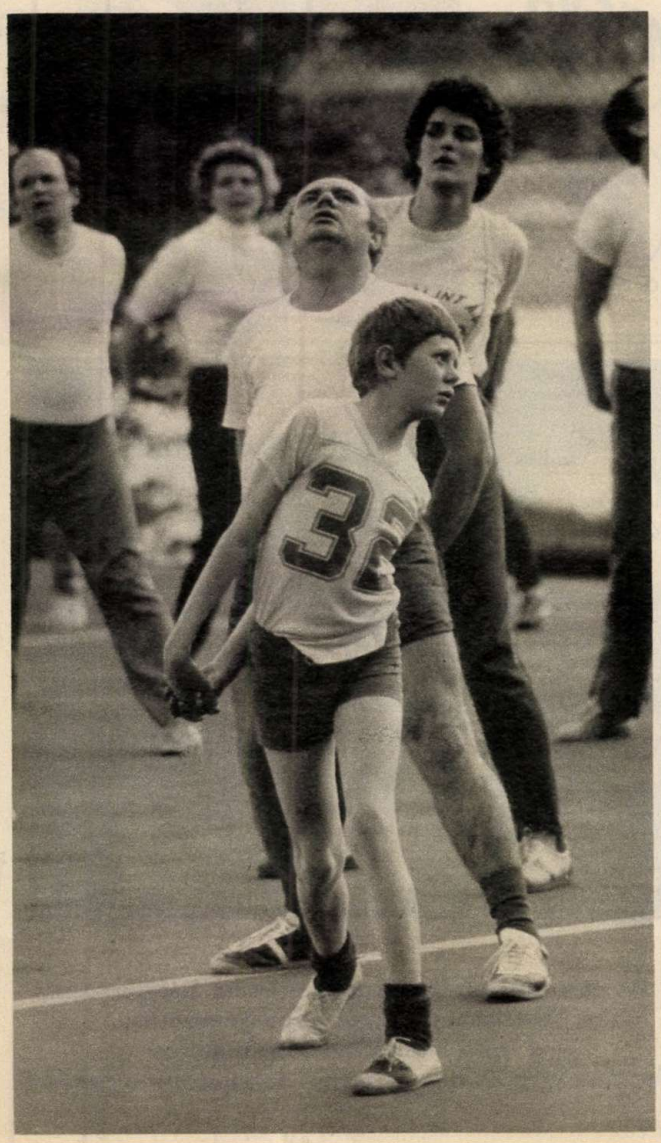

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0688 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az utolsó előtti folytatást a 30. oldalon találod.

Az apacsok kapitányának története befejeződött.
Következő izgalmas képregényeinket
a nyári magazinokban: a júniusi
Aranyesőben és az augusztusi Kalandosban találod.

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

81/19
XXXVI. ÉVF. ● 1981. MÁJUS 20. ● ÁRA: 4 Ft.

PAJTÁS

Születésnapra

A születésnapoknak különleges a fényük, vonzó a varázsuk.
Sugárnyalábok fonják körül, várakozásból és készülődésből.
Aztán elérkezik a várva várt nap, s minden oly torokszorító.
Az ünnepeltet azok veszik körül, akiknek létét köszönheti.
És azok, akik azóta is életét egyengető, igaz barátai...
Most el kellene mondani, mennyire várták megszületését.
Fel kellene idézni első hangját, mozdulatait, lépteit.
Fel kellene idézni, mennyi aggódást és gondot jelentett.
Fel kellene idézni, milyen sok örömteli percet szerzett.
Mindenről beszélni kellene, ami eddig körülötte történt,
De az ünnepelt ezt nem szereti, mindig csak előre néz.
Minek azt sorolni, mekkorát nőtt, miközben tűntek az évek.
Hiszen csak rá kell nézni, ismerni kell mindennapjait.
S aki ismeri, tudja, hogy az évek múlásával hová jutott.
Egyre több törődést, odafigyelést kér a körülállóktól.
De nemcsak kér. Ad is önmagából. Mind többet és jobbat.
Ott akar lenni mindenhol és mindenben, ahol tenni kell.
Részt követel magának a világból, hogy jobban ismerje azt.
Néha még botladozik, keresi a helyét? Így természetes...
Hiszen akkor is így lenne, ha egy embert ünnepelnénk.
De most különleges ünnepelt áll a figyelem sugarában.
Harmincöt évéről beszél, pedig örökre gyerek marad...
S nem is szabad öregednie! Mindig újra kezdi az életét.
Kisdobos, amikor belekóstol és úttörőként éli végig azt.
Azután pedig? Búcsút mond. Tovább lép. Hogy visszatérjen.
Talán nem is gondol rá, nem is sejti, mégis erre készül.
Ezért játszik. Ezért tanul. Ezért dolgozik. Ezért kérdez.
Ezért örül minden barátnak, segítőtársnak, mellé állónak.
Ezért keresi a kezét fogó kezeket, a szavát értő szíveket.
Mert gyerekből ifjú akar lenni, fiatalból pedig felnőtt.
S mindvégig a legfontosabb, hogy ember legyen és maradjon!
Gyerekként még nincs múltja, csak végtelen jövője várja.
Fiatalként már gyerekmúltjából táplálkozva halad tovább.
Felnőtté érve pedig már bőven van mit megosztania, adnia.
Tovább adnia és újat tennie. Azokért, akik őt követik...
Az élet körforgásában mindenkinek saját főszerep jut.
Gyereknek gyereké, fiatalnak fiatalé, felnőttnek felnőtté.
Egymás mellett és egymásra utalva haladunk ezen az úton.
Senki sem léphet ki a sorból, mert mind összetartozunk.
A már tapasztalt segíti a még tapasztalatlan indulót...
És a mindent kezdő lelkesedése erőt adhat a fáradónak...
A fiatal erejéből merít a gyerek, időstől tanul az ifjú.
A nemzedékek soha nem látott közössége a mi jelenünk.
Lám, most is összegyültünk, együtt ünnepelünk mind...
A születésnapi vendégsereg a társadalom apraja-nagyja.
Itt vannak a múlt tanúi, a harmincöt évvel ezelőttiek.
Ők akkor voltak fiatalok, amikor az ünnepelt született.
S itt vannak a mai, kongresszusukon számot adó fiatalok.
Ők nemrég még maguk is gyerekek, úttörők voltak. És ma?
Ma az ünnepelt tőlük várja a legtöbb tanácsot, segítséget.
Az odafigyelés türelmét, az egymáshoz igazított lépteket.
Kérdéseire az őszinte választ, közeledésére a közeledést.
Teljesíthető vágyak ezek! Apróságok — de mindenkitől...
Harmincöt éves a Magyar Úttörők Szövetsége, az ünnepelt.

SOMOS ÁGNES

A KÖR KÖZEPÉN

Icát három tucatnyi vidám gyerek fogja körül. Az ország 25 ezer ifjúvezetőjét több, mint egymillió. Ica valamennyiük nevében vette át a Pajtás-csokrot

A KÖR KÖZEPÉN

Határozottan szerencsénk van. Ha másnap érkezünk Debrecenbe, aligha kerítjük elő Balkányi Ilonát, a Tóth Árpád Gimnázium másodikos tanulóját. Ugyanis Icát Hajdú-Bihar megye ifjúkommunistái KISZ-kongresszusi küldöttnek választották, s ez rengeteg megbeszéléssel, szaladgálással jár.

Most még tart az óra, s míg az ország egyik legfiatalabb küldötte a fizika rejtelmeivel foglalkozik, Koós Sándor igazgatóhelyettessel beszélgetünk róla.

Menő szerelésben

— Üstökösként tűnt fel a KISZ-ben; az első hetektől kezdve nyüzsgött, ötletekkel jött elő. A második évben társai megválasztották az osztály-diákbizottság titkárának. De emellett sem hanyagolta el egyik legfontosabb feladatát: az úttörőkkel való foglalkozást — mondja Koós Sándor.

— És a tanulást?

— Történelmet tanítottam neki, de azért ismerem a többi eredményét is. Az órákon csendes, szolid, fegyelmezett, egészében véve nagyon értelmes gyerek. Nem az a klasszikus kitűnő tanuló, hanem egyenletesen jó mindenből. Valamennyi tantárgyból lelkiismeretesen, egyforma szorgalommal készül.

Csengetnek. Az osztálytermekből kitóduló gimnazisták hazafelé indulnak. Sokan nem tudnak ellenállni a csábításnak — hiszen tavasz van, s ráadásul ragyogó napsütés —, a fagyizót veszik célba, miközben kicserélik délelőtt összegyűlt gondolataikat.

De a KISZ-vezetőknek most kezdődik a „második műszak".

Jön Ica is, talpig menő szerelésben (világos farmernadrágjához sötét, tűzött blézert visel.) Egyszerre köszön százhúsz felé, hóna alatt műbőr szütyőt szorongat. Rövidre nyírt haja, arányos, izmos termete árulkodik: ez az ifjúvezető nemcsak hirdeti a sport szépségeit, hanem maga is rendszeresen gyakorolja.

— Minősített, aranyjelvényes sportlövő vagyok — villan barna szeme. — Emellett kiegészítő sportként, karatézom.

— Hogyan?!

— Méghozzá a karaténak a kyokushinkay változatát gyakorolom, hetente többször is.

— Ez mit jelent?

— Elsősorban önvédelmet. És rengeteg kitartást, vesződést, fizikai erőnlétet. Sokan azt hiszik, a karate abból áll, hogy valaki egyetlen csapással össze tud lapítani egy gőzmozdonyt. Különben a lövészethez szükséges a jó fizikum, mert egy-egy versenyen rengetegszer kell felemelni a puskát.

A dohánygyár utáni piactéren javában tart a vásár: teheneket és borjúkat, igavonó lovakat és kecses paripákat kínálnak. Mi még tovább megyünk: iparvágányokon át a MÁV járműjavító üzeme, pontosabban a műhelytelepi általános iskola — Ica volt sulija — felé.

Közben sok mindent megtudok a lányról. Ötödikben kapott először tisztséget: őrsvezető-helyettesnek választották, s ő vezette az őrsi naplót. Hatodikban lett őrsvezető.

„Elfelejtettünk főzni..."

— A legnagyobb élményem — meséli —, hogy akkor rendezték meg a városban az őrsök közötti versenyt és mi értük el a harmadik helyezést. Csak azért nem lettünk másodikok, mert elfelejtettünk főzni...

— Micsoda?!

— Igen, mert nem vittünk magunkkal bográcsot, meg hagymát és krumplit, így csak zsíroskenyérrel szolgálhattunk a főzési versenyen. Ezt persze a zsüri nem értékelte.

Nyolcadikban igencsak megsokasodott Ica munkája, megválasztották az úttörőtanács titkárának. Abban az időszakban voltak a csapatparlamentek, s a gyerekek teljes gőzzel készültek az országos úttörőparlamentre is.

A suliban pillanatok alatt elterjed a hír: megjött Ica! Szünetben a felsősök kicsődülnek az udvarra. Néhány megtermett hatodikos fiú között szinte elvész a lány, miközben újabbak és újabbak futnak, kiabálnak: Icaaa!

Én is rászavaztam!

Pedig az üdvrivalgás némiképp indokolatlan, hiszen Ilona nem most jött először, és nem is utoljára. Most miért jött? Mert ide csaltuk, azzal az ürüggyel, hogy beszélje meg, mennek-e végül kirándulni szombaton a hatodik „bé"-sek, vagy sem. De ez — valójában — csak ürügy volt.

Kis csalásunk oka a Pajtás-csokor, amit a gyerekek javasoltak neki.

— Itt van? — kérdezi suttogva a hatodikos Papp Laci.

— Itt bizony — mutatok a papír alatt rejtőző virágra. — Te miért gondoltál arra, hogy Icának adjuk?

— Mert jó rajvezető, nem nagyon szigorú, de azért tud rendet tartani.

— És mindig velünk jön, ha kirándulni megyünk — mondja Lippai Erzsi. — Akkor aztán egész idő alatt játszunk, mert Ica rengeteg játékot tud, és azokat megtanítja nekünk.

Szabó Jóska zavarban van, irul-pirul, amikor Ilonáról kérdezem.

— Nagyon kedves lány — rebegi szemlesütve. — Én is rászavaztam...

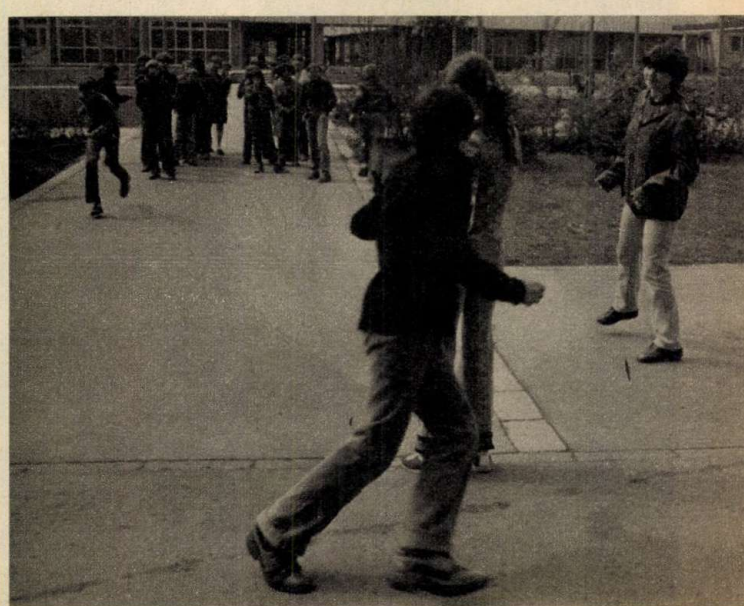

„Rengeteg játékot tud, s megtanítja nekünk"

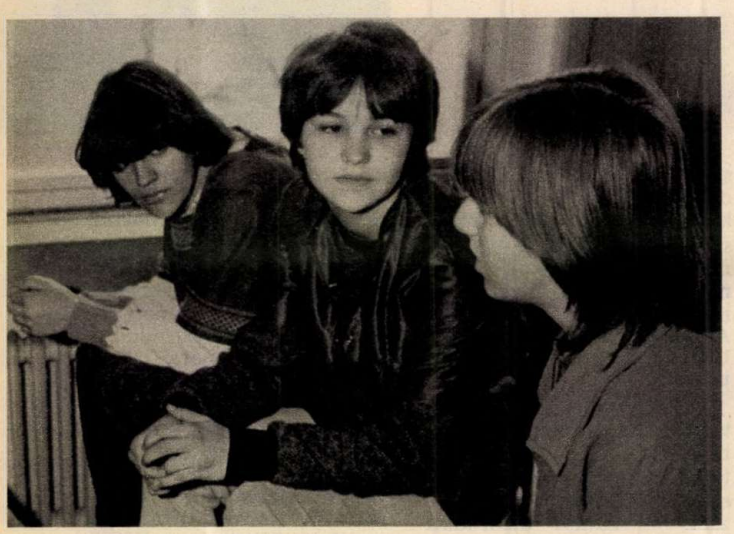

Ica bármelyik arcát nézzük – a sportlövőét, a játékmesterét, vagy a beszélgetőtársét –, mind egyet mutat: remek kislányt!

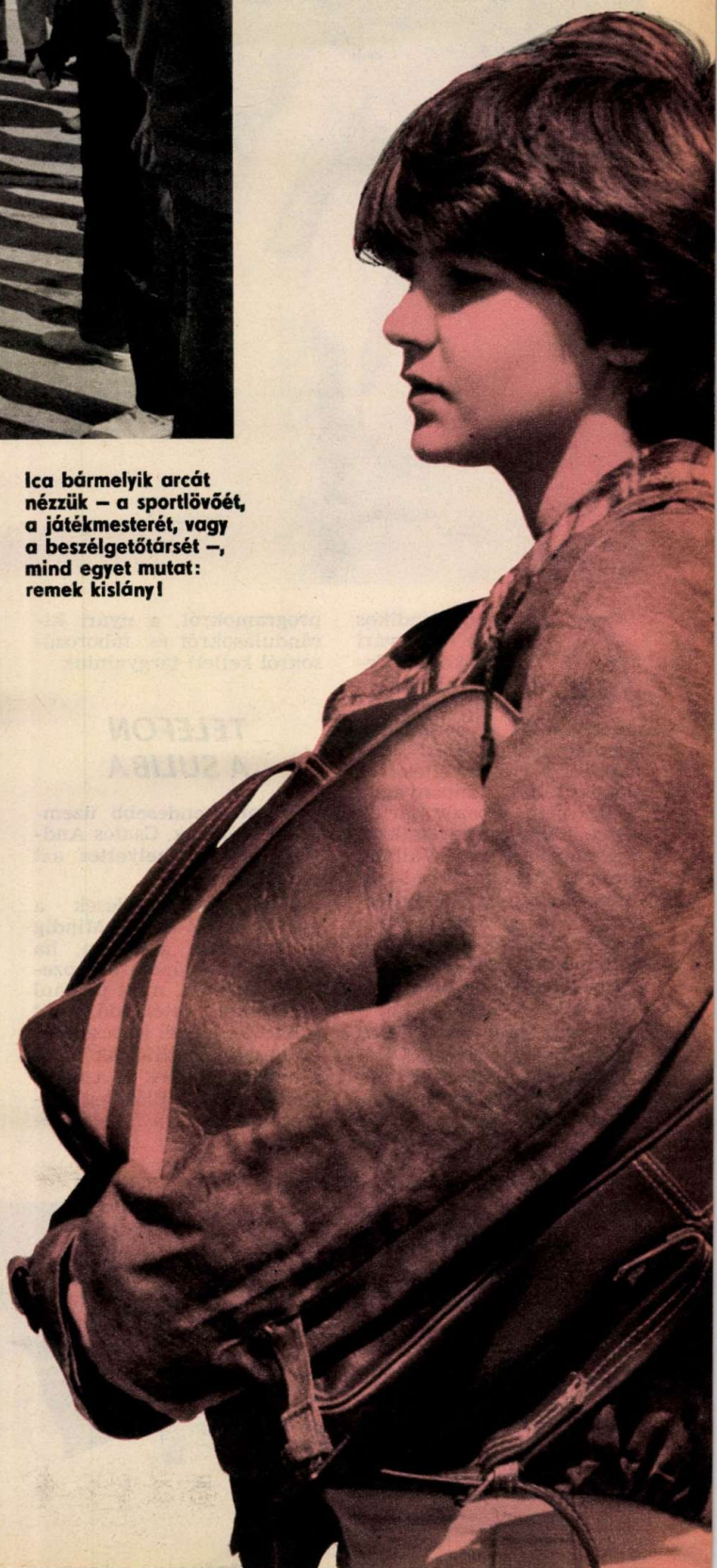

A csokor átadásának ünnepélyes pillanatai után elcsattan vagy három tucat puszi. Mártha Lászlóné, Ica volt osztályfőnöke együtt örül a küldött ifjúvezetővel, s ezen felül még büszke is a „lányára".

— Nem gondoltam, hogy ilyen szép kitüntetésben lesz része — mondja —, viszont nyugodtan állíthatom, hogy megérdemli. Ilonában mindig volt egy sor jó emberi tulajdonság, mely közül a segítőkészséget teszem az első helyre. Itt, az iskolában, ő volt az az őrsvezető, aki a legtöbbet foglalkozott bukásra álló osztálytársaival. Most, mint ifjúvezetőre számítunk rá, s már számtalanszor bizonyította, hogy ért a gyerekek nyelvén, bíznak benne a kisebbek.

A nagyobbak, a KISZ-esek is. Ezért választották meg szószólójuknak az ifjúsági szövetség X. kongresszusára. S ha szót kap, miről beszél majd ezen a fontos tanácskozáson? Természetesen az ifjúvezetők munkájáról is. Arról, hogy az alapszervezetekben még nem becsülik meg eléggé azoknak a KISZ-eseknek a munkáját, akik a gyerekekkel foglalkoznak. Sokan legyintenek: „Á, ez nem is igazi KISZ-munka, hiszen az egész csak játék..."

Valóban játék. De olyan játék, mely egész embert, felelősséget, szeretetet, a kisebbekkel való törődést igényel. S ebben van a szépsége is.

Dési Péter
Fotó: Karasz Lajos

Ciróka-maróka! Ugye milyen finom, selymes a tapintása ennek a hatalmas gombolyagnak?

Az első munkafázis előtt az alapanyag még miszlikre szedhető. Ki gondolná, hogy ebből egyszer még cérna lesz?

A négy nyolcadikos lány a kaposvári II. Rákóczi Ferenc úti iskola tanulója ámulva nézte, amint a berendezések hatalmasra tátott „szájukkal" sorra nyelték az előkészített alapanyagot. Pedig nem először járták végig KISZ-es barátaikkal a Pamutfonóipari Vállalat üzemét. Mindig akad új, érdekes látnivaló, kérdeznivaló, hiszen amíg a világ minden tájáról érkező gyapotbálákból vékony szálú cérna lesz, sok minden történik itt.

A négy lány az 1088-as számú Bottyán János Úttörőcsapat küldötteként fontos feladattal kereste fel az üzem fiataljait. A közös programokról, a nyári kirándulásokról és táborozásokról kellett tárgyalniuk.

TELEFON A SULIBA

Mikor csendesebb üzemrészhez értünk, Csatos Andrea őrsvezető-helyettes azt mondta:

— Nagyon rendesek a gyári KISZ-esek. Mindig telefonálnak a suliba, ha van valami jópofa elképzelésük, ötletük, mint például a múltkori vetélkedő, amit a KISZ életével kapcsolatos kérdésekből állítottak össze a hetedikeseknek és a nyolcadikosoknak. Előzőleg persze elmondták a felkészülésünkkel kapcsolatos teendőket is. De volt például kitűnően sikerült közös sport- és akadályversenyünk. Állomásról, állomásra haladva egyre jobban összeszokott a csapat. A végén még a gondolataink is egy, közös szálon futottak.

— Milyen jókat énekeltünk a rendezvények utáni tábortüzeknél! — elevenítette fel az emlékeket az egyik KISZ-es, Fehér József. — Annyi úttörődalt tanultunk, hogy még megszámolni is nehéz. A közös éneklés mindig a leghangulatosabb része az úttörő—KISZ kapcsolatunknak. De nemcsak a dalunk csendül egy szólamban. Összehangoljuk a munkánkat is.

— Ne felejtsétek el azt se — folytatta Varga Lívia rajtitkár —, hogy másmilyen rendezvényeken is voltunk náluk. Ünnepélyeken műsorokkal kedveskedtünk. Az utóbbi időben pedig bepillanthattunk a KISZ-kongresszusra való készülődésükbe, mert az alapszervezetek gyűléseire is érkezett hozzánk meghívó. Nem árt, ha már hetedikben, nyolcadikban van valami fogalmunk a KISZ-ről! Az Andrea által már említett „Mit tudsz a KISZ-ről?" című vetélkedő és a gyűlések mindenkit érdekeltek, hiszen jövőre itt, vagy valahol másutt, mi is KISZ-esek leszünk. Nemcsak mi járunk hozzájuk, ők is eljönnek az iskolába. Fizika tantermünk elektromos berendezéseit például az üzem KISZ-es villanyszerelői készítették társadalmi munkában. A zászlótartókat, virágtartókat is ők fabrikálták.

Sütemény és kóla mellett a „tanácskozás" jobban megy

ÖRÖMTELI FELFEDEZÉS

A jó kapcsolatot folytatni akarják az úttörők is és a KISZ-esek is. Mindig újabb és újabb dolgokat találnak ki. Többek között tervezik a gyerekek bevonását az MHSZ lövész és rádiós

– Látjátok, itt már gépek csinálnak mindent. Ember szinte hozzá sem ér a fonalhoz. – – magyarázta Fehér József

Nemcsak a hatalmas gépeken volt látnivaló, hiszen az előtérben mindig van valamilyen kiállítás

klubjába. Szeretnék, ha az iskola tanulói közül minél többen ismernék meg az üzemet, s talán lesz közöttük olyan, aki a Pamutfonóipari Vállalatnál akar majd elhelyezkedni.

Kifelé menet a lányok megnézték az előcsarnokban levő kiállítást, a vitrinekben sorakozó kitüntetéseket. A versenytáblán Lábas Katalin örsvezető-helyettes örömmel fedezte fel szülei nevét a legjobbak között.

Koncz Dezső
Fotó: Karasz Lajos

?! Bocs, hogy közbeszólok, s ezzel megzavarom lázas szünidei előkészületeiteket, de illik elbúcsúznom. Néhány hónapig most nem találkozunk e hasábokon. Sok-sok vidámságot, élményt kívánok a nyárra. Pihenjetek, játsszatok, sportoljatok, de azért járjatok nyitott szemmel a vakáció alatt is. Figyeljetek fel minden visszásságra, rendellenességre, és ne legyetek restek tollat, papírt ragadni, emeljetek szót minden ellen, ami véleményetek szerint helytelen. Ne tartsatok semmitől, gondoljatok arra, hogy lényegében önmagatokat, társaitokat, mindannyiunkat megvédítek azzal, ha bármilyen helytelen cselekedetről, bántó jelenségről beszámoltok nekünk.

Még egyszer, minden jót valamennyiőtöknek. Szeptemberben újra találkozunk.

(bőcs)

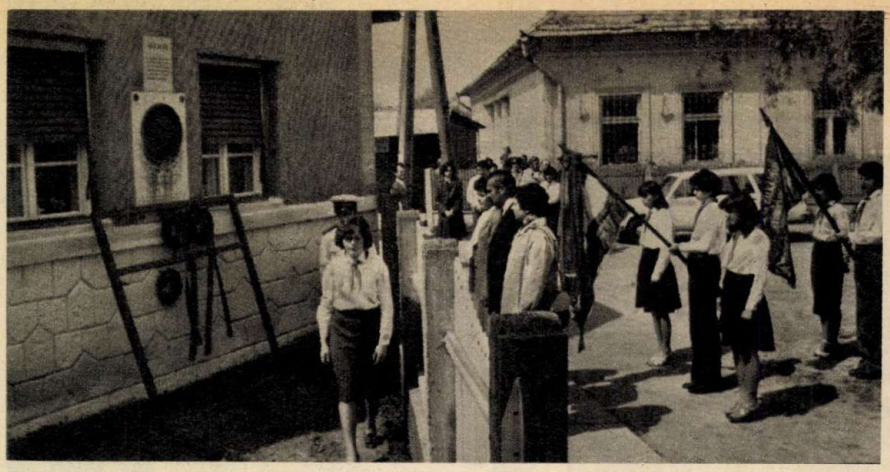

ZALKA MÁTÉ EMLÉKÉRE

Zalka Mátéra emlékeztek a mai és az egykori tunyogmatolcsi úttörők. Öt évvel ezelőtt kezdtek hozzá a községükben született forradalmár életútjának felkutatásához. Tunyogmatolcson ma is ápolják Zalka Máté emlékét. Április 23-án a nevét viselő úttörőcsapat megkoszorúzta szülőházának emléktábláját.

EGY KÉP — EGY MONDAT

– A fagyit én is szeretem, de máskor inkább mogyorósat kérek!

FORRÓ PERCEK...

Kápolna új sporttelepén, az úttörő tűzoltók Heves megyei versenyén készült a fotó. A vízifecskendővel célba lövés, az akadálypálya leküzdése, az igazi tűzoltás és a kisgéppel „locsolkodás" után legjobbnak az aldebrői lányok és a vizsneki fiúk csapatai bizonyultak. Heves megyét ők képviselték az országos döntőn.

ÚJ SÍNEK

A börzsönyi úttörővasút újjáépítésén sok KISZ-es dolgozott. Síneket fektettek, rendezték a környezetet, hogy ezzel is elősegítsék a június 7-re tervezett ünnepélyes átadást.

ZSIBONGÓ

TÍZ ÉVE JÁTSZANAK

A margitszigeti Úttörőstadionban vendégszerepeltek a svájci Sternberg gyerek labdarúgói. A már tízéves baráti kapcsolat újabb állomásaként, az Úttörőstadion SC-vel vívtak mérkőzéseket, amelyeken nem is annyira az eredmények voltak fontosak, hanem inkább a megszülető barátságok.

HULLÁMOK HÁTÁN

Az MHSZ Heves megyei Modellező Klubja 15 éve rendezi meg a Mátravidéki Hőerőmű hűtőtaván a vitorlás hajómodellek versenyét, amelyen szép számmal vesznek részt az úttörők. A szabadidő eltöltésének véleményünk szerint is az egyik leghasznosabb formája a modellezés, mert a jó levegő, a víz szeretete mellett ez a sport, a kis hajók készítése, irányítása kiválóan fejleszti a technikai érzéket.

ELINTÉZTÜK

A közelmúltban egy olvasónk levele nyomán a Fővárosi Tanács közlekedési főigazgatósága segítségét kértük, hogy a XIV. kerületi Pákozdi téren levő gyalogátkelőhely balesetveszélyességét valamilyen megnyugtató módon szüntesse meg. Május közepén levélben értesítették szerkesztőségünket a következőkről:

„A XIV. kerületi Pákozdi téren, a Nagy Lajos király útját keresztező gyalogátkelőhely forgalombiztonságának növelése érdekében mindkét irányban „gyermekek" veszélyt jelző tábla kihelyezése szükséges.

A közös villamos-autóbuszmegálló szétválasztását, illetve a villamosmegállók áthelyezését a Mogyoródi úti kereszteződéshez, a közlekedési főigazgatóság megvizsgálja."

Az érdekelt szülők, gyerekek nevében köszönjük az intézkedést és várjuk a megvalósulását!

A HÉT VICCE

– Menjünk csak utána, biztosan megtudjuk, merre kígyózik az út!

FOGFESTÉS

– Nézzük csak anyu! Jól megmostad a fogad. Kitolok veled, mert ez a szer megfesti azt a fogat, amelyik nem elég tiszta.

A különös jelenetet a biharnagybajomi hagyományos tavaszi kulturális hónap keretében rendezett nagysikerű családi egészségügyi vetélkedőn lestük el.

Elkészült az Arany-élet, már csak az utolsó simítások vannak hátra. Kiss Zsuzsa (jobbról) ebből is derekasan kiveszi a részét

Idén tizennégy úttörőcsapat nyerte el immár harmadízben – kiváló munkájáért – a KISZ KB Vörös Selyemzászlaját, annak jelképét, a zászlócsillagot. Az oroszlányi 1815. számú Schönherz Zoltán Úttörőcsapat május 22-én kapta meg a rangos kitüntetést.

ARANY-ÉLET

— Valóban aranyéletetek van?

A lányok egymásra néznek, láthatóan nincsenek könnyű helyzetben. Mentségükre szolgáljon, hogy az utóbbi időben kicsit jobban hozzászoktak ahhoz, hogy ők faggatnak másokat. Kiss Zsuzsa és Nádházi Marianna ugyanis, az oroszlányi Arany János Általános Iskola csapatlapjának. az Arany-életnek a szerkesztője, munkatársa, nyomdásza és terjesztője. Zsuzsa határozott mozdulattal félresöpri arca elől gyönyörű szőke hajzuhatagát, aztán megered a nyelve.

INKÁBB A RIGÓ JANCSI?

— Sok mindent kitaláltunk már, hogy igazán színes, változatos, érdekes és értelmes legyen az életünk. Ezekből az ötletekből egy sor dolog meg is valósult. Például huszonnyolc szakkör működik nálunk. A gépjárműbarát szakkörtől az ezermestereken át a történelem szakkörig mindegyikben változatos a program, nagy irántuk az érdeklődés. A színjátszó szakkör pedig még az iskola falain kívül is nagyon népszerű, műsoraikkal meghódították az egész várost.

— Egyszóval, mindenki megtette a magáét, hogy ismét megszerezzétek a KISZ KB Vörös Selyemzászlaját.

— Azt már nem — kapja fel indulatosan szelíd babaarcú fejét Bosnyákovics Tünde, az úttörőtanács titkára. — A gyerekekből, különösen a fiúkból, hiányzik a lelkesedés. Húzódoznak a közös munkától. A magyar szakkörben például csak lányok dolgoznak, az újság szerkesztői között sincs fiú.

— Mi az oka ennek?

— Inkább sportolnak, az utcán lődörögnek, vagy a Rigó Jancsiban — ez egy „szórakozóhely" nálunk — támasztják a falat. Nem tartják fontosnak az úttörőmunkát, gyerekesnek tekintik, magukról meg azt hiszik, hogy „felnőttek". Szerintük égés például papírt gyűjteni azért, hogy erősítőt vehessen a csapat. És azért sem segítettek, mert a nyolcadikosok — ez az ő véleményük —, már úgysem élvezhetik azt a berendezést, elmennek az iskolából.

— Megpróbáltatok változtatni ezen?

— Persze — sóhajt fel Tünde. — Egy-egy ötlet majdnem az egész társaságot felrázza. Farsangra például mindenkinek írásban adtuk meg a feladatát. Még a legközönyösebbek is érezték, hogy szükség van rájuk. A jó vezetőkön múlik, hogy fel tudják-e pörgetni a bandát...

— Milyen szerinted a „jó vezető"?

— Erélyes, bővelkedik ötletekben,

megfelelő hangulatot teremt a feladatok elvégzéséhez, jól szervez. De a háttérbe húzódik.

Nos, bizonyos, hogy akadt néhány ilyen felnőtt és gyerek az Arany János Általános Iskolában, hiszen az őszintén, önkritikusan jellemzett helyzet ellenére azért nagyszerű munkát végeztek. Kerekes Sándorné csapatvezető nem régen irányítja az ötvenhét őrsből, illetve huszonnégy rajból álló közösséget.

— Mit tartott ebben az évben fő feladatának?

— Egy új értékelési rendszer kidolgozását. Sikerült megvalósítanunk, hogy az őrsök, a rajok negyedévenként értékelő foglalkozásokat tartsanak, s ezekről az úttörőtanács ülésén beszámoljanak. Ezen kívül megalkottuk a csapat „Törvénykönyv"-ét, ami sokat segített a rendbontók megbüntetésében, illetve a kiemelkedő munkát végzők megjutalmazásában. Nagy gondot fordítottunk az úttörőtörténeti kutatómunkára is, ebben sokat segített az „Arany-élet".

A havonta százötven példányban megjelenő iskolaújság nemcsak az úttörőkrónika feldolgozásában jeleskedik. Íme, az V. évfolyam 23. számának rövid lapszemléje: kurta írás buzdít arra, hogy mindenki tegyen valamit a nyakkendő becsületéért. Beszámolókat olvashatunk az őrsi és rajnaplókról, a megújult Pajtásklubról, a lombtalanításról, az ebédlőben uralkodó káoszról. Rövid „illemtan" és könyv-, valamint filmajánlat teszi színessé ezt a lapot.

A szerkesztők kíváncsian fürkészik arcomat, meg sem várják, míg befejezem a böngészést, egymás szavába vágva hadarják:

— Másról is szoktunk írni. Például az „Egyesmentes hetekről".

— „Jó fejek" címmel portrérovatot indítottunk. A legutóbb Varga Katit mutattuk be.

— Ő miért jó fej?

— Kiváló sportoló, egy csomó szakkör tagja.

— Bírálni nem szoktatok?

— De — feleli Zsuzsa —, a közelmúltban, mielőtt sor került volna a lányoknak rendezendő orvosi, egészségügyi előadásra, megírtuk, hogy tavaly a legtöbben végignevették az egészet, semmit sem értettek belőle, s ebből csak nekik lehet káruk. Talán részben glosszánknak is köszönhető: az előadás feltűnően jól sikerült.

ÚTRAVALÓ

— Mindhárman nyolcadikosok vagytok. Még néhány nap és búcsút vesztek ettől az iskolától.

— Sajnos — sóhajt Marianna. — Bár ne lenne még vége, klassz suli a miénk, és a srácok többsége is rendes. Egyébként, én Oroszlányban tanulok tovább, a középiskolában.

— Akkor te visszajöhetsz majd...

— Szeretnék. Ifjúvezetőre nagy szükség van nálunk. Főleg lelkiismeretes ifjúvezetőre. A múltkor a kisdobosoknak diszkót rendeztünk, az ifjúvezetők ígértek magnószalagokat, de nem jöttek. Csak álltunk tehetetlenül. Szerencsére a testnevelő tanárunk segített. Hazarohant magnóért, szalagért.

— Hát ez az! — kiált fel Tünde. — Ilyen felnőtt akarok lenni én is. Olyan, mint néhány tanárom, aki nemcsak robotnak tekintette a munkáját, hanem szívesen és sokszor foglalkozott velünk, s amikor csak tehette, segített. Nekem, azt hiszem, egész életemre szól a példájuk.

— És ti? — fordulok a többiekhez. — Mit visztek magatokkal az iskolátokból?

— A tanárok odaadó munkáját — vallja Marianna.

Egy pillanatra csend telepedik közénk. Jogos a magas kitüntetés, dobolja bennem valami, méltón megilleti azt az úttörőcsapatot, amelyben ilyen értelmes cselekedetek, őszinte, jobbító szándékú bírálatok és elhatározások születnek.

Bőcs Ferenc
Fotó: Wagner Margit

Ők vajon miféle útravalót visznek magukkal?

A gépjárműbarát-szakkör főleg a fiúk között népszerű

Színvonalas munka folyik a fotószakkörben is

„ÉVEK

1948 tavaszán készült e kép az első őrsvezetőképző tábor lakóiról. Vezetőjük Csőke József volt. (Ma sportfilmrendező)

Ez a felvétel is már több mint két évtizedes. Úttörővasutasok. Közülük néhányan ma bizonyára a MÁV vonatainak gyakorlott irányítói

1946. június 2. Felszabadult hazánkban még a tőkéseké volt a gyár, s ezen a napon a munkásfiatalok jogaikat követelve vonultak végig a főváros utcáin. Köztük meneteltek az első úttörők is; elődeink.

Évek szálltak el azóta. Három és fél évtizednyi idő. A nagy történelemnek egy kicsiny szakasza. Nekünk azonban tettekkel teli nagy-nagy korszak.

Vaskos krónikáink — köztük a Pajtás évfolyamai — sok ezer képet őriznek. Úttörőéveink emlékezetes, szép pillanatai ezek. Közülük választottuk ki — a legkedvesebbeket.

1961. július. A III. országos úttörőtalálkozó az Országház előtt

Az Úttörőexpedíció a jövőbe mozgalom riadója (1964)

SZÁLLANAK..."

1966 nyarán néphadseregünk megajándékozta az úttörőket történelmünk szabadságharcainak zászlaival

A IV. országos úttörőtalálkozó plakátját megelevenítő, jubiláló úttörők. (Ez a kép a Pajtás címlapján jelent meg 1966-ban)

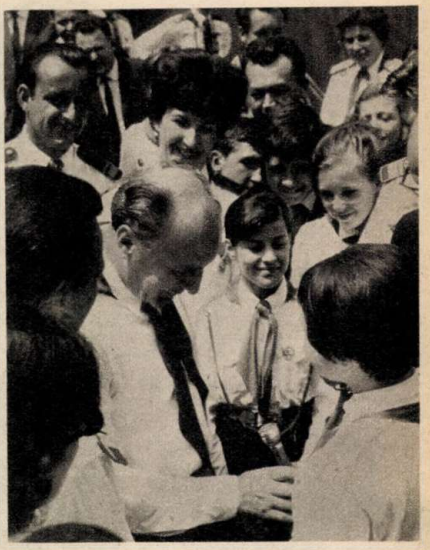

A Csillebérci Úttörő Nagytábor kedves vendége: Kádár János. Felejthetetlen találkozás volt ez a gyerekek számára (1966)

Három és fél évtized alatt ki tudja, hány facsemetét ültettek el az úttörők! Hány lombos fa hirdeti ma szorgos munkájukat, nemes tetteiket?

A testedzés, a sport mindenkor hozzátartozott az úttörőmunkához. Képünk: 1968-ban készült, a Pajtás Kupa döntő mérkőzésén. (Győztek a barcsiak)

PAJTÁS
FUTÁS

2468
2470

Nagy sikerrel lezajlott a FUTAPEST verseny. A fővárost keresztül szelő futófesztiválon több ezren vettek részt, sokan teljesítették a tizenegy kilométeres távot. Szép számmal képviseltették magukat a gyerekek is. Reméljük, nem fáradtak el, hiszen várjuk őket, és társaikat is a június 7-i PAJTÁS-FUTÁSON — a Margitszigeten. Rajtidő: 10 óra 30 perc

A FUTÁS 10 PONTJA

Elérkeztünk a 10. ponthoz. Edzőnk, Monspart Sarolta több mint két hónapon keresztül adta tanácsait, buzdított valamennyiőtöket a futásra. Bizonyára nem hiába tette, és közületek igen sokan alaposan felkészültek a PAJTÁS-FUTÁSRA. A rajt előtt még azonban szívleljük meg edzőnk tizedik tanácsát:

— Ha ma már semmiképpen nem tudod elkezdeni a futást, legkésőbb holnapra halaszd. Viszont, ha máig még nem kezdted meg az edzést, inkább ne indulj a PAJTÁS-FUTÁSON! Ettől függetlenül várunk, nem muszáj végigfutni a távot, közben sétálhatsz, levegőzhetsz is. Mert más a készülődés, az edzés, és más a verseny!

Mielőtt ez utóbbit megmagyarázom, néhány fontos és pontos hír a PAJTÁS-FUTÁSRÓL. Először is a legfontosabb: az érvényes úttörőigazolványotokat feltétlenül hozzátok magatokkal a jelentkezéshez. A verseny végleges időpontja június 7-e, 10 óra 30 perc. Ez a rajtidő, tehát célszerű legalább egy órával korábban kijönni a margitszigeti Úttörő-stadionba. Akad majd elfoglaltságotok a rajtig. Jelentkeznetek kell, aztán megbeszélhetitek a barátokkal a taktikát, és hátra van még talán a legfontosabb dolog, a bemelegítés.

Az 1974-ben és később született fiúk és lányok távja 2000 méter, az 1972—73-ban születetteké 3000 méter, az 1970—71-ben születetteké 5000 méter, míg akik 1967-ben, 1968-ban és 1969-ben születtek, 6000 métert futnak.

A versenyre való felkészülés utolsó szakasza két-három nappal június 7-e előtt kezdődik. Ezeken a napokon már ne akarjátok megdönteni eddigi távolsági csúcsotokat, ne ekkor akarjatok 1 órát egyfolytában futni és különösebb gyorsasági rekordokra se törekedjetek. Sőt, a verseny előtti napon futni sem muszáj. Ezt a felnőtt atléták úgy hívják, hogy „rápihennek" a versenyre. Nem nagyon szép magyar kifejezés, de mondanivalójának lényege érthető: a versenyen lehetőleg kipihenten kell rajthoz állni.

És nem tele gyomorral! A verseny napján 8 óra előtt reggelizzetek! Ne egyetek szalonnát, kolbászt, szalámit, hagymás, körözöttes kenyeret, retket, akármilyen jól is esnének, mert a futás esik majd roszszul — utána! A legjobb reggeli ilyenkor a mézes, vajas, vagy vajasmézes kalács, aki pedig mindenáron húst akar enni, kérjen sonkát anyutól. És most az egyszer ne tejet, hanem inkább teát igyatok reggelire!

Reggeli után következik a futóruha csomagolása. Volt már erről szó, de elmondom még egyszer: a versenyen ne induljatok új cipőben, új zokniban! Nem tudhatjátok, nem pont a versenyen derül-e ki, hogy a zokni könnyen begyűrődik a cipőbe, vagy hogy a cipő, amikor felpróbáltátok, jó volt, de futás közben töri a sarkatokat. Ha netalántán hűvös-szeles idő lesz, úgy készüljetek, hogy melegítőben futtok. Ami nagyon fontos: senki ne fusson utcai ruhában és utcai cipőben.

A futáshoz bemelegíteni a legjobb — futással. A legmegfelelőbb az 5—15 perces, egészen lassú, könnyű futás.

A verseny kezdeténél, a rajt után mindenkit elkap a futhatnék, és majd meglátjátok, néhányan úgy kilőnek, mintha 60 méteres versenyről lenne szó. De biztos, hogy nem ők lesznek majd az elsők. Kezdjetek lassan, hogy a végére is maradjon erőtök, hogy a célban izgatottan váró szüleitek egy fáradt, de nem kimerült gyereknek tapsolhassanak és örülhessenek. És a célba érés után még jó néhány percig ne engedjetek a finom, hideg kóla vagy traubi csábításának!

A versenyen nyerni is lehet. Jó helyezést érhettek el, s ezáltal a verseny után, a sorsoláson a Pajtás, és a CENTRUM-áruház különféle ajándékait is elnyerhetitek.

A június 7-i PAJTÁS-FUTÁSON persze nem csak futni lehet majd. Diszkó-műsor, szellemi vetélkedő enyhíti a rajt előtti feszültséget, találkozókra, „hangos riportokra" kerül sor ismert művészek, sportolók közreműködésével. A Budapesti KISZ-bizottság honvédelmi és sportosztálya különdíjat, tízezer forintos vásárlási utalványt ajánlott fel, az iskola létszámához viszonyítva legtöbb gyereket mozgósító általános iskolának. A különdíjat szeptemberben adják át a nyerteseknek.

10 000 FORINTOS KÜLÖNDÍJ A PAJTÁS-FUTÁSON

A RÁ

„A rátóti legények, jaj de nagyon...' nemcsak a legények, hanem a lányok ő szűkebb hazájukban – Vácrátóton – pa egyik legszebb növényparkja, előkel borétuma. A község úttörőcsapatának sétálgatnak a huszonhét hektáros parkb pedig nyugodtan odaképzelhetik maguk melyik csücskébe. Mert a parkban nem területén ismert védett fák, virágok „ké hanem a Föld egzotikus tájainak növénye

Mintha egy csokor bárányfelhő érkezett volna az égboltról, amely a Napot is magával hozta

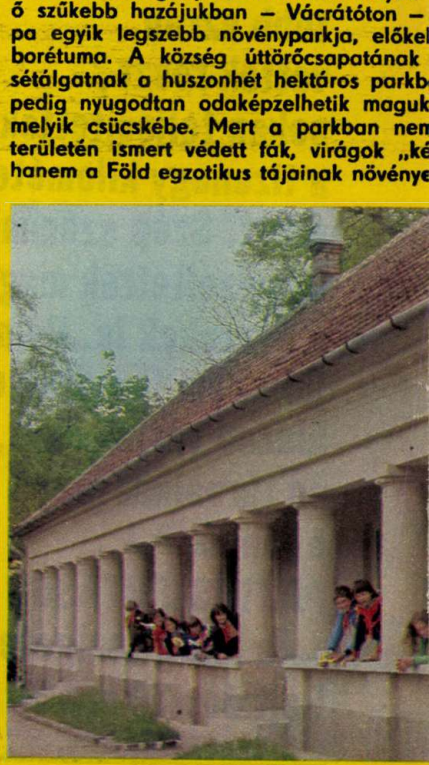

Most csak gyönyörködni jöttek a rátóti legények és lányok. Télen a madáretetőket is megjavítják

Virágok, ösvények, barlangok, bozótalagutak kínálgatják romantikájukat

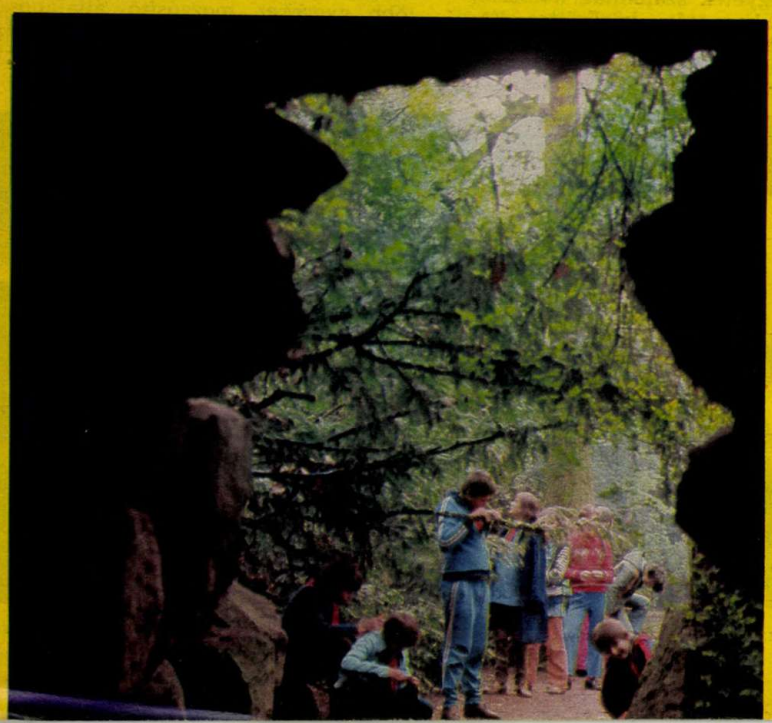

TÓTI NÖVÉNYEK

azdagok! És
merthogy az
lálható Euró-
b néven: ar-
gjai gyakran
séta közben
a világ bár-
ak a hazánk
selői" élnek,
s.

Húsevő virág? Csalafinta illatával odacsalja a méheket, legyeket, aztán: hamm – bekapja? Van ilyen? És mimóza? Ha hozzáérsz, olyan mint a mesebeli kényes kisasszony – elhúzódik tőled – haragszik. Igaz-e, hogy egyszer egy fakülönlegesség a párja után sorvadozott? Igaz-e, hogy amikor elhozták Afrikából a „szerelmesét" kivirult és boldogan éldegéltek?

Romantikus lugasok, titokzatos ösvények – mesebeli nyugalom: ilyen ez a park.

Ne kerüld el, ha arra jársz!

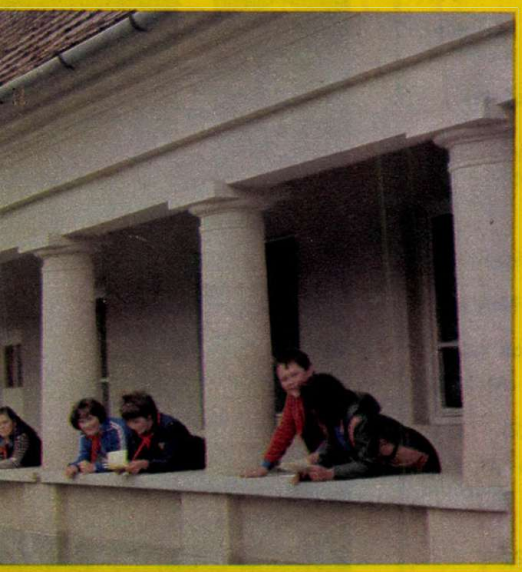

Séta közben játszani is lehet. Kérdezősködni, hogy melyik növény honnan került a híres arborétumba

Háborítatlan folyócska, örülhetnek a benne lakók. Vigyázat! Nem a beleesők!

„ÉN MÁR TUDOM!"

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A „Tájak-korok-múzeumok" – TKM – mozgalom szervező bizottsága a szabad idő kellemes eltöltése érdekében országjárásra, hazánk kulturális értékeinek – múzeumok, műemlékek, természetvédelmi területek – megismerésére hív benneteket. S hogy a kellemest összekössétek a hasznossal, részt vehettek az „Én már tudom!" című pályázaton.

Aki a „benevezés" mellett döntött, töltse ki a mellékelt feladatlapot, mely 13 kérdést tartalmaz. Kidolgozásában segítséget ad a „Magyarország természetvédelmi területei, műemlékei, múzeumai" elnevezésű címjegyzék és a „Tájak-korok-múzeumok" kiskönyvtára sorozat (mindkettő a TKM szervező bizottságán kapható), valamint az országjárás során szerzett személyes ismeret.

Minden megoldott kérdés 1 pontot ér. Ha a kérdésben szereplő helyszínek látogatását pecséttel is igazolod, kérdésenként további 2 pontot kapsz. Sőt, újabb 5 pontot szerezhetsz, ha részt veszel a Természetbarát Szövetség bármely túráján, és azt a feladatlapon pecséttel igazolod. Így az elérhető maximális pontszám 44. A pályázaton bárki részt vehet, aki a feladatlaphoz csatolja a TKM-mozalom részvételi lapját, amelyen a pecséteket gyűjti. A részvételi lap bármelyik múzeum portáján beszerezhető.

Pályadíjak: 1 darab első díj, 3000 forint; 2 darab második dij, egyenként 2000 forint; 3 darab harmadik díj, egyenként 1000 forint, továbbá 50 darab, egyenként 300 forint értékű vásárlási utalvány vagy könyvjutalom. A pályadíjakat a legmagasabb pontszámot elérő megfejtők között, a Múzeumi és Műemléki Hónapban rendezendő baráti találkozón sorsolják ki.

A helyes megfejtést tartalmazó feladatlapot és a hozzá tartozó részvételi lapot lezárt borítékban, bérmentesítve küldjétek el a TKM szervező bizottsága címére: 1476 Budapest, 100, Pf. 54. (VIII., Könyves Kálmán krt. 40.)

Beküldési határidő: 1981. augusztus 31.

FELADATLAP

1. A város híres templomában hirdették ki az 1848-as szabadságharc függetlenségi nyilatkozatát:
Pozsony (1) Debrecen (x) Cegléd (2) ....

2. A kastély ma elsősorban hangversenyeiről közismert. Parkjában az egyik hársfa a híres zeneszerző nevét viseli.
Martonvásár (1) Fertőd (x) Alcsutdoboz (2)
Beethoven Haydn Liszt ....

3. Sámson életét bemutató domborművek díszítik a pécsi székesegyház altemplomlejárójának oldalfalát. Milyen stílusjegyeket ismerhetünk fel rajtuk?
bizánci (1) itáliai (x) német (2) ....

4. Hol látható a világ egyik legértékesebb művészeti ékszere: Mátyás király kálváriája?
az esztergomi főszékesegyházban (1) a Nemzeti Bank kincstárában (x) a Magyar Nemzeti Múzeum kincstárában (2)

5. Hol őrzik András király monostort alapító oklevelét, amely egyben legrégibb írott nyelvemlékünk?
Tihany (1) Pannonhalma (x) Országos Levéltár (2) ....

6. A „Képzelet", a „Lelkesedés", az „Észlelés", a „Hagyomány" és az „Ihletettség" ábrázolása melyik múzeum mennyezetét díszíti?
Magyar Nemzeti Múzeum (1) Szépművészeti Múzeum (x) Néprajzi Múzeum (2)

7. Melyik borsodi vár volt királyi székhely, és ki építtette?
Szerencs (1) IV. Béla Sárospatak (x) Károly Róbert Diósgyőr (2) Nagy Lajos ....

8. Melyik barlangban fedezték fel az ősember lakóhelyének nyomait?
Baradla (1) Pálvölgyi (x) István (2) ....

9. A Nagycenki Múzeum egyik kiállítási tárgya a „Derű" nevet kapta. Mi ez?
Repülőgép (1) Mozdony (x) Hajó (2) ....

10. Hol látható Ferenczi Károly, a nagybányai festészet egyik kiemelkedő mesterének „Hazatérő favágók" című képe?
Magyar Nemzeti Galéria (1) Szentendre (x) Nagybánya (2) ....

11. Melyik várban zárkózott el Ludányi Tamás (a vasfejű) püspök a király haragja elől?
Eger (1) Sárospatak (x) Kalocsa (2) ....

12. Melyik reneszánsz várban található a „fekete bég" csatáit megjelenítő freskó?
Eger (1) Szigetvár (x) Sárvár (2) ....

13. Mit jelent a dzsizje?
Imaház (1) Pécs Fegyház (x) Vác Adófajta (2) Nagykőrös ....

RÉSZVÉTELI LAP

A túra helyszíne: .....

Neved: .....

Címed: .....

Életkorod: .....

Pecsét helye:

KEDVES ISMERŐS KÜLDÖTT LESZ

Ibrányban, a nyírségi kisközségben az úttörőélet mindig családias volt. A nagy nyári táborozások előtt a szülők közösen készítették a gyerekeknek az elemózsiát.

– Fantasztikusan szép élményekben volt részünk – emlékezik vissza úttörőéveire Hegedűs D. Géza, a Vígszínház művésze. – A gyorsan romló ételeknek hűvös sziklahasadékokat kerestünk, ez lett a „hűtőszekrényünk". Reggelihez tejet a legközelebbi faluban vásároltunk. Egymásra voltunk utalva ott az erdő közepén, de ez jobban összekovácsolta a társaságot, mint bármi más. Később Debrecenben tanultam tovább; a gimiben KISZ-titkárnak választottak. Akkor álmaimban sem gondoltam arra, hogy a KISZ X. kongresszusán küldött leszek. Amikor elvégeztem a színművészeti főiskolát, sok szép szerepet kaptam. Jelenleg a Vígszínház színésze és párttitkára vagyok. Még előttem a pálya, s remélem, a gyerekeknek is gyakran játszhatok.

Fotó: Karasz Lajos

PAJTÁS
HEGEDŰS D. GÉZA

Királyhegyes sokkal közelebb van Makóhoz, mint Makó Jeruzsálemhez. Kedves kis falu, iskolájában hetvennyolc gyerek tanul és kilenc pedagógus tanít. Ebbe az iskolába járnak a Miki egér őrs ötödikes tagjai, akik óriási terveket szőttek az év elején. Most, év végén rádöbbentek, hogy kicsit tovább nyújtózkodtak, mint ameddig a takarójuk ért.

A tanév kezdetén Balogh Irma csapatvezető elmondta a Miki egér őrs tagjainak, hogy ha beneveznek A művészetek vándorútján című akcióba, tíz kemény vállalást kell teljesíteniük az év folyamán.

SZÁGULDOZÓ FANTÁZIA

— *Mi az nekünk?!* — jelentették ki vidáman a gyerekek és Géja Zsuzsa, valamint Daróczi Mária ifjúvezetőkkel közösen kidolgozták az akció tíz programpontját. Az őrsi naplóba annak rendje és módja szerint, gyöngybetűkkel be is írták a vállalásokat, amelyek minden kétséget kizáróan mutatósak.

Íme: közös mozilátogatás, illusztrációk készítése a Kincskereső című folyóirat írásaihoz, képzeletbeli utazás a jövőbe, tablókészítés Királyhegyes történetéről, riportok készítése a csapat volt úttörőivel, levelezés szovjet pajtásokkal, öt játék megtanulása, ajándékkészítés. Ez önmagában is éppen elég lett volna, de a tervezés időszakában a lelkesedés könnyen átröpíti a fantáziát a lehetőségek határain.

A művészetek vándorútján akción kívül még beneveztek más programokba is: agytornába, hibavadászatba, olvasó őrs mozgalomba stb. Pedig hát egy is elég lett volna. Ugye, Tünde?

Daróczi Tünde őrsvezető zavartan mosolyog, aztán mégis felcsillan a szeme:

— *Azért csináltunk ám sok mindent, az elmaradt vállalásokat pedig megpróbáljuk ezután teljesíteni* — mondja. — *Tessék csak nézni a faliújságot! Május elsejére készítettük. Az egész őrs részt vett a munkában. Újságokból vágtunk ki képeket, verseket kerestünk, színes ábrákat rajzoltunk.*

— *És moziban is voltunk. Közösen néztük meg a Puskák és galambok című filmet* — szól közbe Kapitány Feri, majd izgatottan hátrafordul. — *Anita, mutasd meg azt a rajzot, amit a Kincskereső egyik írásához készítettél!*

Csillag Anita szerény mosollyal hozza a grafittal megformált, félszemű, sán-

Játékban és vigyorgásban profik vagyunk!

Ha nincs itt az asztal, hasra esem! Mit meg kell tenni egy zálogért!

Munkában az őrs, készül a faliújság

CSAK AMEDDIG A TAKARÓ ÉR...

ta kutyát, aztán kuncogva megjegyzi:

— *Rajzolni szeretünk, azzal nincs baj. Ceruzával, színessel tettünk mi már jó pár képzeletbeli kirándulást a jövőbe is. Igaz, hogy Feri tengert rajzolt, meg búvárt, gondolom az Orion-filmsorozat juthatott az eszébe. Tetszik talán emlékezni, ott a tengerből jöttek ki az űrhajók...*

— *Én bezzeg igazi űrhajót rajzoltam, amelyik a bolygók között száll* — dicsekszik Fejes Imre.

— *Szovjet gyerekekkel is levelezünk. Ennek a vállalásnak is van alapja* — lelkesedik az őrsvezető. — *Kiss Éva és én már több mint ötven levelet küldtünk Kárpát-Ukrajnába Nagy Zsuzsinak és Füzesi Erzsinek.*

No lám, nem is olyan kicsi ez a takaró, mindössze három „lábujj" lóg ki alóla.

— *Lakóhelyünk történetéről nem készült el a tabló* — vallja be Tünde és nagyot sóhajt. — *Igaz, a gyűjtést már elkezdtük, de ez nehéz munka, ehhez több segítség kellene. Pántya Attila vállalta, hogy összegyűjt egy csomó régi tárgyat a faluból, de eddig csak egy öreg vasalót talált. A makói Espersit házat, ahol régen József Attila lakott, csak akkor tudjuk meglátogatni, ha valaki megszervezi a kirándulást.*

— *Adósok vagyunk még csapatunk volt úttörőinek meglátogatásával és a riportok elkészítésével is* — mondja csendesen Beke Mihály.

PEREG A MÓKA

— *És a játékok? Játékokat is tanultunk!* — kiált Attila és nem kell kétszer kérni, máris ugrik az őrs, vidám bemutatóra. Pereg a móka, gyöngyözik a nevetés... Játékban profik.

— *Aranyos, lelkes társaság a Miki egér őrs. Nem csak rajtuk múlott, hogy nem teljesítették tökéletesen a vállalásukat* — mondja Balogh Irma csapatvezető. — *Többet kellett volna beszélgetnünk, meg kellett volna kérdeznem, hogy van-e valami gondjuk. De ami késik, az nem múlik!*

HETI EGY HELYETT

A királyhegyesi iskolának volt egy érdekes kezdeményezése: a hibavadászat. A tervek szerint hetente egy helyesírási „hadüzenetet" kaptak volna a gyerekek. A győzelmet a pontos javítás fegyvereivel kellett volna kivívniok. Sajnos, nem sok sikerélményük akadt, mivel heti egy helyett mindössze egyetlen „hadüzenetet" kaptak egész évben. Nagy kár, mert az ötlet kitűnő és másutt is alkalmazható.

Őszintén mondom, én nem akartam „vadászni". Útközben vettem észre, hogy hol a hiba: egy kicsit sokat akart a szarka...

Magyar Katalin

Fotó: Gaál Zoltán

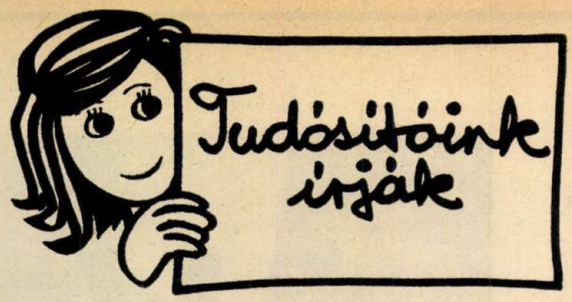

ÁKOS MEGNYUGTATOTT

Nagyon nagy gondban voltunk. Pontosan április 4-e előtt elromlott iskolánkban az ünnepélyeken használt erősítő. Mindent megpróbáltunk, de még Pali bácsi, a gyakorlati tanár sem boldogult vele. „No most mi lesz?" — kérdezgettük egymástól kétségbeesetten, hiszen nem tudunk olyan hangosan szavalni, hogy egy nagy tornateremben azt mindenki hallja. Ekkor eszébe jutott valamelyikünknek, hogy kérjünk segítséget a rajunkat patronáló KISZ-esektől, hátha ért valaki közülük az erősítőhöz. Szóltunk Bodzay Ákosnak, ő megnézte a masinát, de teljesen reménytelennek látta az esetet. Akkor nem lesz ünnepély?! De hiszen ez lehetetlen... Ákos azonban megnyugtatott bennünket, ne izguljunk, hiszen a vállalatuk KISZ-szervezete kölcsönadja majd az ifjúsági klub erősítőjét. Így is történt, zavartalan volt az ünnepély. A KISZ-esek segítsége nélkül bizony ez nehezen ment volna.

Farkas Attila,
Szombathely

NAGY SIKERÜNK VOLT

Sokat töprengtünk azon, hogy mivel is örvendeztethetnénk meg a Volán KISZ-eseit, hiszen mi már annyi mindent kaptunk tőlük, s szerettük volna ezt viszonozni. Közeledett a május, úgy gondoltuk, egy vidám, műsoros ünnepélynek biztosan örülnének. Hozzá is láttunk a műsor összeállításához, az osztály másik része pedig apró ajándékokat készített a KISZ-esek gyerekeinek. Elérkezett a nagy nap, s mi — igaz, kissé lámpalázasan —, de alaposan felkészülve színpadra léptünk a „volánosok" klubjában. Nagyon nagy sikert arattunk a Piroska és a farkas eljátszásával, s öröm volt nézni, ahogy a műsor után a gyerekek boldogan forgatták kezükben a tőlünk kapott apró ajándékokat.

Kazkazics Rita,
Pécs

KÖZÖS ÜNNEP

Iskolánk a Bartók-centenárium alkalmából ünnepi estet rendezett. A jegyeket a szülők és az érdeklődők tetszés szerinti összegért vásárolhatták meg. Senki sem fukarkodott, műsorunk bevétele összesen tizenhatezer forint volt. Ezt a pénzt a kerületünkben levő mozgássérültek gyermekintézménye javára ajánlottuk fel. Az est nagyon szépen sikerült, a kultúrtermet megtöltötte az érdeklődők serege. A műsorban fellépett iskolánk arany oklevéllel többszörösen kitüntetett énekkara. A Pódium Klub tagjai Bartókról szóló verseket mondtak, a hatodikos Tóth Andrea a nagy zeneszerzőről szóló, saját költeményét szavalta el. Ezután léptek fel az úttörőcsapatunkat patronáló Zeneművészeti Főiskola KISZ-esei, ők hangszeres számokat adtak elő.

Szemlics Andrea,
Budapest

ZÖLDRE FESTETT KISKOCSI

A mi rajunk a Szorgalom nevet viseli, s nevünkhöz híven, nagyon szeretünk hulladékot gyűjteni. Papírt, rongyot, vasat, mindent elviszünk a MÉH-be, s az értük kapott pénz a rajpénztárba vándorol. Év közben aztán ebből az összegből vásárolunk mindenféle apróságot, dekorációs kellékeket, színes papírt, filctollat, ragasztót. Eleinte csak úgy, a két kezünkben hordtuk a hulladékot, mindenből annyit, amennyit éppen elbírtunk. Mondanom sem kell, hogy így, ezzel a módszerrel, többször is kellett fordulnunk. Bennünket a közeli erőmű egyik üzemegységének KISZ-esei patronálnak. Egyik közös összejövetelünkön beszéltünk nekik a hulladékgyűjtésről. Ők akkor nem szóltak semmit, csak cinkosan egymásra néztek. Egy hét múlva üzent értünk a brigád, hogy látogassunk el az üzembe, amolyan tanulmányi kirándulásra. El is mentünk, végigvezettek bennünket az erőműben, de már éreztették velünk, hogy nemcsak erről van szó. Amikor a bennünket patronáló brigád műhelye elé értünk, már várt ránk a KISZ-esek ajándéka, egy zöldre festett, kétkerekű kiskocsi. Olyan, amelyik rengeteg hulladékot elbír.

Szabados Katalin,
Ózd

GYERTEK, KISZ-ESEK!

Nagyon keveset tudtunk Sárospatakról, szinte semmit. Éppen ezért borzasztóan megörültünk, amikor a Szellőző Művek KISZ-esei kirándulásra hívtak bennünket, melynek úticélja éppen Sárospatak. Bizony, elég korán fel kellett kelnünk, hiszen reggel hétre beszéltük meg az indulást. A hatalmas panorámabuszban igyekezett mindenki valami jó helyet kifogni magának, hogy minél kényelmesebben szemlélődhessen. Az úton nagyon vidámak voltunk, dalokat

énekeltünk, s a KISZ-esek megtanítottak bennünket néhány új nótára. Délelőtt tíz órakon érkeztünk Sárospatakra. Először a Vártemplomot néztük meg, majd a Rákóczi-kastélyt s bebarangoltuk az egész várost. Sárospatak régi diákváros, itt tanult a magyar irodalom több nagy alakja is. A KISZ-esek közül Lendvai Attila kalauzolt bennünket, szinte mindenről tudott beszélni, mondani valami érdekeset, hiszen annak idején ő is itt végezte a gimnáziumot. Nagyon jól éreztük magunkat ezen a kiránduláson, s elhatároztuk, hogy legközelebb mi hívjuk meg a KISZ-eseket.

Berecz Ágnes,
Budapest

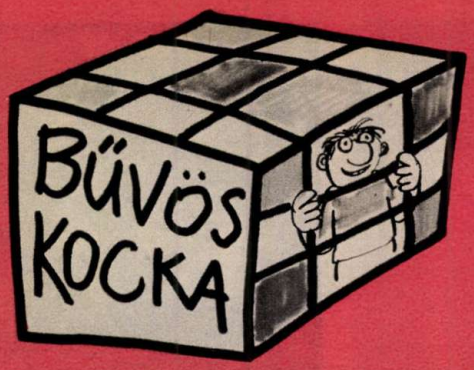

FÖLDES VILMOS RAJZAI

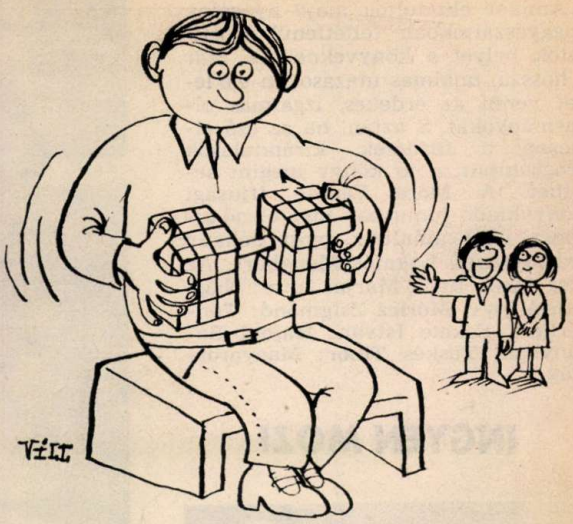

– A nagymenő egyszerre kettővel teker!

– Így szívesebben segítek a konyhában!

– Gyorsabban senki sem tudja tekerni, mindig lángra lobban . . .

Meglepetés

Minden kezdet nehéz

Óvatosság

SEGÍT A KÖNYV

Amikor elindultok majd nyaralni, poggyászaitokban feltétlenül szorítsatok helyet a könyveknek is. Már a hosszú, unalmas utazásokon elő lehet venni az érdekes, izgalmas olvasmányokat. S aztán, ha az eső elmosná a fürdések, kirándulások programjait, a jó könyv megint segíthet. A Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó júniusban megjelenő újdonságaiból ajánlunk most néhány érdekességet. Lakatos Menyhért: Az öreg fazék titka, Marjai Imre: Nagy hajóskönyv, Móricz Zsigmond: Tündérkert, Fekete István: Hajnal Badányban, Tüskés Tibor: Magyarország.

INGYEN MOZI

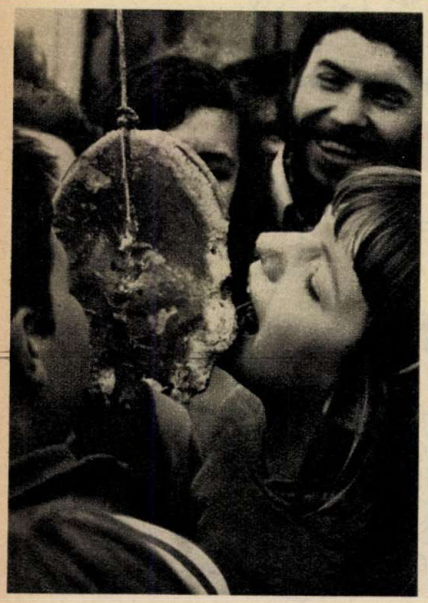

Budapesten a nyári gyerekműsorok legnagyobb fellegvárában, a Marczibányi téri Úttörő és Ifjúsági Házban a szünidőben minden vasárnap délelőtt bábelőadások, rövid vetélkedők várnak benneteket. Csütörtök délelőttönként pedig a filmvetítésekre bárki beülhet — ingyen. Ugyancsak sok érdekes programot szerveznek a hűvösvölgyi Nagyréten, amelyek között olyan mókás játékok is lesznek, mint a lepényevés.

Plakát, képeslap

A címlapunkon látható születésnapi plakát képeslap formájában is megjelent, amelyet kétforintos áron megvásárolhattok az Ezermester és Úttörő Boltokban.

HIÁBA, A DIVAT VÁLTOZIK...

Mr. Claytonnal – aki mint sok más turista ellátogatott hazánkba – a budapesti Deák téren találkoztunk. A másik fotón XVII. századi „őse" látható, teljes pompában. Csak nem a család kísértete termett itt, hogy megcsodálja fővárosunkat? Ejnye, ezek a skótok!

ÁTÚSZOD A BALATONT?

Az elmúlt évben egészen pontosan ezerötszáznyolcvanhét gyerek tanult meg úszni a Balatonban, azokon a tanfolyamokon, amelyeket a Balatoni Intéző Bizottság sporttal foglalkozó szaktestülete szervezett. Az úszás megtanulására idén is lesz majd lehetőségetek, mert a somogyi part nagyobb strandjain mintegy negyven órában tartanak úszótanfolyamokat. S egyszer, talán majd az ide jelentkezők közül kerül ki a Balaton átúszóverseny győztese.

VADLESEN

Budakeszin, a vadasparkban ilyenkor nyáron a legszebb a hegyoldal. Ha szerencsétek van, nemcsak a vaddisznókat, hanem a félénkebb őzeket, muflonokat, fácánokat is megláthatjátok. A kiépített utakon több kilométert sétálhattok a szabadtéri állatkertben.

MADÁRHANG NYOMÁBAN

A hegycsúcsra felmászni, a völgybe leereszkedni nagyszerű dolog. A Pilisi Parkerdő Gazdaság visegrádi jurtatáborából egészen biztos, hogy sok gyerek indul majd bebarangolni a Duna-kanyar legszebb részeit. A tábort szervező Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda különleges programokkal várja úttörő korosztályú vendégeit is. Szakképzett vezetők irányításával a gyerekek geológiai, régészeti kutatásokon, vadlesen és madárhanggyűjtésen vehetnek részt.

TÉVÉ-CSEMEGÉK

A „Hogy vagy struccné?" című kétrészes rendhagyó állatkerti sétán júliusban, majd augusztusban megtudhatjátok, hogy mit érdemes megnézni az állatkerti látogatások során. „Lányok, korcsolyák, medvék" címmel cirkuszfilmet láthattok. Biztosan szép lesz a „Kis hableány" című japán rajzfilm is. Szintén júliusban a „Gólzsák" című angol filmsorozatot. És ha már a sportnál tartunk, néhány érdekesebb cím ebből a műfajból: „Tollas suli", „Pályán maradni", „Bácsi kérem, hol lehet itt focizni?" és természetesen a nyári úttörő-olimpia 60—60 perces összefoglalója július 4-én és 5-én.

CSILLEBÉRC ÉS ZÁNKA

Két legnagyobb úttörőtáborunk tárt kapukkal és rengeteg programmal várja a gyerekeket. Csillebércen, június végén a Kazinczy anyanyelvi úttörőtábort rendezik meg. Ezután a Béke-Barátság nemzetközi tábor résztvevői, majd augusztusban az Interkozmosz szaktábor tagjai veszik át a terepet. Végül még az iskola megkezdése előtt a komplex művészeti tábor lakói zárják a sort. Zánkán a Balaton-felvidéki vándortábor, majd képzőművész szaktábor lesz júliusban. Ugyanebben az időpontban a viziúttörők is itt állomásoznak.

GYEREKRAJZOK A PALOTÁBAN

Június 7-ig tekinthető meg a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban (Budavári Palota A épület) a Jubileumi Gyermekrajzkiállítás, amelyen negyvennégy ország gyermekeinek képző- és iparművészeti alkotásai szerepelnek. A kiállítást a zánkai Gyermekalkotások Galériájának gyűjteményéből válogatták.

AZ EBÉD IS...

Hogyan lehet megijeszteni egy oroszlánt? Erről szól Tóth Pál rendező alkotása, amely a Pannónia Filmgyár rajz- és animációs stúdiójának kecskeméti műtermében 1980-ban készült, s nemrég mutatták be. Ugyancsak gyerekeknek készült az Ebéd című film is (Varga Csaba rendezésében); főszereplője egy gyurmából készült kedves, játékos figura.

„ÉLÉNKPIROSAN VIRÍTOK"

„Bemutatkozom. A „nevem": XIII. kerületi Úttörőház. Nagyon boldog vagyok, mert május negyedikén végre szélesre tárhattam a kapuimat. Illik megköszönnöm a Fővárosi Javító-Szerelő Vállalat munkásainak azt a sok-sok társadalmi munkát, amit az átadásomig végeztek. De dolgoztak itt mások is, annyian, hogy felsorolni sem tudom. Egy szó mint száz, elkészültem és mostantól a tiétek vagyok. Pontosabban a kerületben levő tizenhat úttörőcsapaté. Nem nőttem nagyra. A színháztermemen kívül egy klubszobám van. Úgy hallottam, „hangulatosnak" tartanak. Itt, a Dagály utcában igazán könnyen rámtaláltok, mert élénkpirosan virítok a lombos fák között. Remélem, nemcsak a színem lesz élénk, hanem a programjaimat is érdekesnek, izgalmasnak találjátok..."

Az új úttörőház monológját lejegyezte:

(koncz)

Szabolcs-Szatmár megye fővárosában, a 110 ezer lakosú Nyíregyházán lesznek július 22. és 29. között a XVII. nyári úttörő-olimpia országos döntői. Az ország minden részéből idesereglő, mintegy 2500 gyerek tizenegy sportágban versenyez: a kajak-kenu futamokat a tiszadobi Holt-Tiszaágban, a tájfutást pedig Baktalórántházán bonyolítják le.

A vendéglátók természetesen már hosszú ideje lázasan készülődnek, örökké emlékezetessé akarják tenni ezt az eseményt. Az úttörősportban elért kimagasló teljesítményeik alapján bízták rájuk az olimpia megrendezését. Sportsikereiket bizonyítja az is, hogy a közelmúltban megrendezett „Az év úttörő sportolói" kitüntetések átadásakor a Művelődési Minisztérium különdíját a nyíregyházi 4-es számú általános iskola leány kézilabdázói nyerték el.

SZÍNHÁZ AZ ISKOLÁKNAK

Nyáron a Budapesti Gyermekszínház társulata ideiglenesen átköltözik a MOM Művelődési Házba, ahol iskolák részére tartanak előadásokat.

GÁRDISTÁK

Sorra dördültek a fegyverek. Ifjú- és úttörőgárdisták álltak egymás mellett, lőtáblákra szegezett puskákkal. Finom porfelhő úszott a golyófogó domb fölött, a becsapódó lövedékek alaposan felkavarták a homokot. Mindenki szerette volna látni a saját találatait, de a lőtáblákat elég messzire tették, így hát nehezen lehetett kivenni rajtuk az apró, golyóütötte lyukakat. Persze, tulajdonképpen nem is a verseny volt a lényeges, hanem az, hogy együtt lehettek. A két korosztály tagjai egymást serkentve, segítve „rohamozták" meg a céltáblákat. A Budatéténybe megrendezett összevont lövészverseny csak egyik közös programja a két gárdának. Ezen kívül még különböző kulturális foglalkozásokon, játékos vetélkedőkön, sportrendezvényeken és táborokban találkoznak egymással.

A nyolcadik osztály elvégzése után nagyon sok úttörőgárdista lép át az Ifjú Gárdába. Hamar beilleszkednek közéjük, hiszen régóta ismerik már a munkájukat. A kiképzés és a sokféle foglalkozás is könnyebb akadályt jelent, s egyszer csak ők lesznek azok, akik felkarolják az utánuk következő nemzedéket.

s. f.

Fotó: Karasz Lajos

TÖPRENGŐ

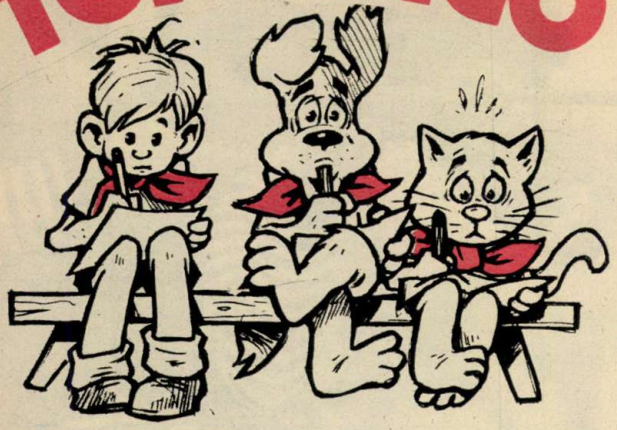

A nyári szünidő programjához szeretnénk néhány jó tanácsot adni. Jó lenne, ha őrsöddel együtt fejtenéd meg mindegyik rejtvényt. A beküldött megfejtésekkel – ha azok jók –, részt vehetsz a jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: június 10. (Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

MENJÜNK! Ne ülj feleslegesen a szobában. Ha lehetséges, mozdulj ki onnan. Erre biztat ez a betűrejtvény, amely két szót tartalmaz. Melyek azok?

OLVASSUNK! A könyvekre írt betűpárok segítségével egy nagyon izgalmas regény címét és íróját ismerheted meg. Persze csak akkor, ha a könyveket megfelelő sorrendben rakod. A rendrakást a csillaggal jelzett betűnél kezdd, és a ponttal jelöltnél végezd.

SPORTOLJUNK. A mozdulat segítségével mondd meg, hogy milyen sportot űz a képen látható lány: 1 művészi tornász; x súlylökő; 2 kislabdahajító.

FIGYELJÜNK MEG MINDENT!

Mert ha jó megfigyelő vagy, pontosan meg tudod mondani, melyik állatnak, mi a neve (milyen lepke, milyen madár stb.).